

Κ. Π. ΚΑΡΥΔΗ Α. Ε.

CHSYPOΣ

№ 342

Μία μυστηριώδης πόλις

Λίγο καιρό μετά την κατάκτηση του Μεξικού και της Κεντρικής Αμερικής απ' τους Ισπανούς, στο 16ο αιώνα, ο κυβερνήτης της Γουατεμάλας θέλησε να εξασκήσει αν είχαν κάποια δόση αληθείας οι διαβεβαιώσεις των Ιθαγενών για μια πανάρχαια πόλι, κτισμένη άλλοτε από μια αλλόκοτη φυλή, στο εσωτερικό του Χοντούρας. Τον Ιανουάριο λοιπόν του 1576, ανέβηκε σ' ένα κάποιο Δόν Διέγο Γκάρτσια ντε Παλάτιο να κάμει μια εξερεύνηση στα άγνωστα αυτά μέρη.

Εκείνος στρατολόγησε μερικούς συντρόφους, ξεκίνησε μαζί τους απ' την πόλι Τσιμπίλα της Γουατεμάλας, πέρασε τα σύνορα και μπήκε στο έδαφος του Χοντούρας, κοντά στο χωριό Κομπόταν. Εκεί βρήκε μια εύφορη κοιλάδα, που είχε μήκος 9 μίλια και πλάτος 2-3. Όταν έφτασε σ' αυτήν, είδε ότι δεν ήταν αδόκιμες οι διηγήσεις των Ιθαγενών: Στο κέντρο της κοιλάδας, ανακάλυψε τα ερείπια της παλιάς και νεκρής πια βασιλικής πόλεως Κοπάν.

Η αναφορά του Δόν Διέγο Γκάρτσια στο βασιλιά της Ισπανίας Φίλιππο Β', σχετικά με την ανακάλυψη του διατηρείται ακόμα στα Ισπανικά αρχεία.

(Στο δρόμο του Σάν Πέντρο—γράφει—διασχίζονται ερείπια, που μαρτυρούν ότι υπήρχε άλλοτε εκεί μια πόλι σημαντική. Ανάμεσα σ' αυτά, βρήκα κτίρια υψωμένα, στολισμένα με τόσο τέχνη και λαμπρότητα, ώστε θεωρώ έντελως άπιστον να είνε έργον των σημερινών Ιθαγενών).

Τονίζει τον πόση επιμέλεια είχε διατεθεί η τοποθεσία της πόλεως: στην όψη ενός ώριμου ποταμού, μέσα σε μια απέραντη κι εύφορη πεδιάδα με γλυκό κλίμα, όπου αφθονούσαν τα φάρια και το κυνήγι.

Προσπάθησα με κάθε τρόπο—συνεχίζει η αναφορά—να μάθω απ' τους Ινδούς, ό,τι μπορούσαν να μου πουν για τις παραδόσεις τους σχετικά με αυτήν την πόλι και τους κατοίκους της. Μου διηγήθηκαν λοιπόν ότι, σε παλιούς καιρούς, ήρθε απ' το Γιουκάταν (ένας μεγάλος άγονος) κι' έβρισκε τα πελώρια αυτά και μνημειώδη κτίρια, έπειτα όμως από λίγα χρόνια ξανάφανε για τη χώρα του, αφήνοντας τα έρημα κι' εγκαταλελειμμένα).

Η αναφορά του Δόν Διέγο κοιμήθηκε επί 2½ αιώνες στα βασιλικά Αρχεία της Ισπανίας. Μόνο μία φορά σ' όλο αυτό το διάστημα, τη χρησιμοποίησε ο ιστορικός φραγκόσκος Αντόνιο θουέντες ο Γκούζμαν ως βάση για ένα σύγγραμμά του: μία φανταστική περιγραφή του Κοπάν.

Στα 1839, οι αρχαιολόγοι Στέφενς και Κάτερουντ, που μελετούσαν τον πολιτισμό των Μάγια, των αρχαίων κατοίκων του Μεξικού, ξαναανακάλυψαν το Κοπάν. Το βρήκαν φυσικά απείραχτο, όπως το είχε άψει ο Γκάρτσια.

Από τότε, δεν περνάει δεκαετία, χωρίς να επισκεφθί το Κοπάν μια ακόμα αρχαιολογική ή επιστημονική αποστολή. Η πιο πρόσφατη απ' αυτές διοργανώθηκε απ' το Αμερικανικό Ινδικό Μουσείο, διέβηκε δε αεροπλάνο, με το οποίο έκαμε σε μία ώρα το ταξίδι που απαιτούσε δέκα μέρες με το μούλαρι. Το περίεργο είνε ότι ο κύριος σκοπός της αποστολής αυτής δεν ήταν αρχαιολογικός, αλλά ζωολογικός: Οι επιστήμονες είχαν πάρει ένα απ' τα πουλιά που λέγονται απ' τους Ινδούς «κέτζαλ». Καθώς δε είχαν βρή το όνομα αυτό στα έργα διαφόρων παλαιών Ισπανών συγγραφέων περί Μεξικού, θέλησαν να συγκρίνουν το πτέρωμα του πουλιού μ' εκείνα που παριστάναν οι γλυπτικές διακοσμήσεις των Μάγια.

Τα ερείπια του Κοπάν έχουν έκτασι 12 τετραγωνικών μιλίων. Είνε βυμίοι, ταρατσές, πέτρινα βάθρα, πυρμίδες, σκάλες και μνημεία κάθε είδους. Υπάρχουν επίσης μεταξύ τους πολλές πλάκες σκεπασμένες με ανάγλυφα στολισμένα και με ιερογλυφικές επιγραφές. Σ' όλα γενικώς τα κτίρια, αφθονούν οι γλυπτικές παραστάσεις, οι οποίες θυμίζουν καταπληκτικά την ασιατική τέχνη. Μία απ' αυτές υψίστα παριστάνει προδοκίδες ελεφάντων—που δεν υπάρχουν, ως γνωστόν, στην Αμερική!

Γι' αυτόν και γι' άλλους ακόμη λόγους, πολλοί αρχαιολόγοι πιστεύουν ότι, σε πολύ μακρινά χρόνια, η Αμερική επικοινωνούσε και διατηρούσε πνευματικές σχέσεις με την Ασία. Μερικοί μάλιστα υποστηρίζουν ότι οι αρχιτέκτονες κι' οι γλύπτες, που έκτισαν το Κοπάν, ήταν σταλμένοι απ' την Ασία. Τέλος, σ' ένα έννεστομο μνημειώδες έργο του για τις αρχαιότητες του Μεξικού, ο λόρδος Κινγκσμπέρροου διατυπώνει τη θεωρία ότι οι πανάρχαιοι κάτοικοι του Μεξικού και των γειτονικών χωρών ήταν Έβραιοι, δηλαδή οι δέκα διασκορπισμένες φυλές του Ισραήλ!

Θαίνεται πάντως ότι η πόλις Κοπάν χτίσθηκε κυρίως για θρησκευτικούς σκοπούς. Η κεντρική ομάδα των κτιρίων της έχει άρκετους επίπεδους κι' ανοιχτούς χώρους, προωρισμένους πιθανότατα για τις επίσημες τελετές, και τριγυρισμένους από ναούς, από πυρμίδες κι' από τις κατοικίες των ιερέων που είχαν αναλάβει αυτές τις τελετές.

Παρ' όλες τις έρευνες και αναζητήσεις επί ένα ολόκληρο αιώνα, το Κοπάν δεν έχει φανερώσει ακόμα τα μυστικά του. Κι' ίσως πολλά απ' αυτά δεν θ' αποκαλυφθούν ποτέ. Ένα μόνο πράγμα εξακριβώθηκε με βεβαιότητα: Ότι η πόλις αυτή χτίσθηκε μεταξύ του έτους 436 και 653. Αφού ευδοκίμησε επί 3½ αιώνες, ξαφνα εγκαταλείφθηκε μυστηριώδως απ' τους κατοίκους της και σιγά-σιγά έρειπώθηκε.

Πολεμικά διηγήματα

Σ' ένα ταξίδι του στη Γαλλία ο Ρώσος κόμης Σέργιος ντε Πλογκώφ γνώρισε την περίφημη Ζερμαίν Νταλίζ, μια ήθοποιό που σημειώνει θριάμβους στα παριζιάν θέατρα. Η Ζερμαίν ήταν νέα κι' όμορφη, με γαλάνα και τρυφερά μάτια, γεμάτα όνειροπόλησι και γοητεία, με χρυσά μαλλιά και κορμί νεράιδας. Κανείς δεν μπορούσε να πη το παραμύθιο για την ήθική της.

Ένας έρωας βαθύς και φλογερός ένωσε τον κόμητα και την ήθοποιό. Οι σχέσεις τους κράτησαν μερικούς μήνες. Ο Πλογκώφ σκόπευε να παντρευτεί την αγαπημένη του, η οποία είχε εγκαταλείψει για χάρη του το θέατρο. Μία μέρα, πήγε να την βρή στο σπίτι της. Ήταν άσημος, παραγμένος.

—Λόγω σπουδαίου μ' αναγκάζουν να γυρίσω στη Ρωσία, έλεπε στην αγαπημένη του. Δεν μπορείς ναρθής μαζί μου, γιατί η οικογένειά μου έχει πολλή δύναμη και αούτηρες άρχες, και θα σου έκανε τη ζωή αδύνατη αν μάθαινε τις σχέσεις μας. Θα πάμε λοιπόν να παντρευτούμε κρυφά στην Ελβετία, όπου δεν μας ξέρει κανείς. Θα μ' αφήσεις πιά εμπρός στο θεό, και τίποτε δεν θα μπορεί να χωρίση τις ψυχές μας. Αν τυχόν η Μοίρα μας έμποδισή να ξαναδώσουμε, θα μ'ας ενώνη πάντα η ανάμνησι! Σου όρκίζομαι ότι δεν πρόκειται να σβήσω ποτέ στην άγκαλιά μου άλλη γυναίκα.

—Μα θα-θυσιάσης λοιπόν για μένα όλη σου τη ζωή, θ' απαρηγόρησ τον έρωτά; —Όχι, δεν το θέλω! διαμαρτυρήθηκε η Ζερμαίν.

—Αλλά ο Σέργιος της έκλεισε το στόμα μ' ένα φιλή.

Εκείνος το γάμο τους σ' ένα έκκλησάκι, κοντά στη Λουκέρνη. Έπειτα πέρασαν δυο μέρες μοναδικές, όνειρεμένες. Δόθηκαν για πρώτη φορά ο ένας στον άλλον—γιατί ως τότε είχαν κρατήσει τον έρωτά τους άγνο και πλατύνει, περιμένοντας την ευλογία της Εκκλησίας. Τα έχασαν όλα, για ν' αγαπηθούν...

Το τρίτο πρωί βρήκε τη Ζερμαίν αποκοιμημένη πάνω στο στήθος του λατρευτού της, μ' ένα εύχρηστο χαμόγελο στα χείλη. Ο Σέργιος ακούμπησε σιγά-σιγά το κεφάλι της στο μαξιλάρι, σηκώθηκε και ντύθηκε άθόρυβα. Δεν είχε το θάρρος να την ευπνήση, στη δραματική εκείνη στιγμή του χωρισμού. Άγγιξε μόνο έλασρά με τα χείλια του τα δικά της κι' έφυγε βιαστικά, συγκρατώντας με κόπο τους λυγμούς του.

Δεν ήταν γραφτό να ξαναγυρίση. Η οικογένειά του, ο κόσμος του, η στρατιωτική καριέρα του, ο Τσάρος, τον κράτησαν σκλαδωμένο στη Ρωσία. Πέρασαν έτσι 21 χρόνια.

Όταν κηρύχθηκε ο Κριμαϊκός πόλεμος, ο κόμης Πλογκώφ είχε γίνει στρατηγός και διοικούσε ένα απ' τα φρούρια της Σεβαστοπόλεως. Ένα βράδυ, τον επισκέφθηκε ένας νέος Γάλλος αξιωματικός, σταλμένος απ' το έγχρικό στρατόπεδο για διαπραγματεύσεις.

—Τόσο νέος, κι' είσαστε κι' όλες αξιωματικές! παρατήρησε ο κόμης.

—Είμαι 20 ετών, στρατηγέ μου. Ήλθα απ' τη Γαλλία πρό δυο ημερών.

—Πώς λέγεσθε;

—Σέργιος Νταλίζ.

—Σέργιος Νταλίζ; φώναξε. Είσθε ο υιός της Ζερμαίν Νταλίζ;

—Μάλιστα, στρατηγέ μου! Η μητέρα μου μ' έμαθε, από μικρό παιδί, να προσεχίζω για σας. Δεν μου τα είπε όλα, αλλά πιστεύω ότι μάντευσα...

—Η μητέρα σου ήταν νόμιμη γυναίκα μου, δέκατος απόγονος ο στρατηγός. Παντρεύτηκε στην Ελβετία, κι' έπειτα άγκαλίσθηκε με και χωρίσαμε. Είμαι ο πατέρας σου, και περιπαύομαι γιατί έχω τέτοιο υιό!... Τώρα, παιδί μου, ύπρισε στους δικούς σου και πές τους ότι μπορούν ναρθούν να δάψουν τους νεκρούς τους. Αύριο, όταν τελειώση η σύνομη αυτή άναγκη, θα πάρης άσφαλώς το βάπτισμα του πυρός, γιατί ξέρω ότι ο στρατός σας έτοιμάζει γενική επίθεση. Κάμω το καθήκον σου όπως θα κάμω κι' εγώ το δικό μου! Αν βρεθώ μπροστά σου, έχασες ότι η μητέρα σου έχει την καρδιά μου και σύ το αίμα μου!

Ο νέος έφερε το χέρι του στα μάτια του, για να κρύψη τα δάκρυά του. —Επείσε στην άνοιξη άγκαλιά τον πατέρα του. —Επείτα, με μία υπεράνθρωπη προσπάθεια, άποτραβήθηκε δυο βήματα, χαιρέτησε στρατιωτικά κι' έφυγε, τρέχοντας σκαλόν.

Είχε νυχτώσει. Σιωπή άπόλυτη ήταν άπλωμένη στην πόλι και στη γύρω έξοχη. Ένα ρολόι σήμαινε τις ώρες—τις τελευταίες τόσων παλληκαριών, που έπρόκειτο ν' αλληλοσφαγούν, χωρίς να έχουν κανένα προσωπικό μίσος ο ένας για τον άλλον. Ο στρατηγός είχε το προσέσθημα ότι θα τον άγγιζε σε λίγο με τα φτερά του ο άγγελος του Θανάτου. Τού φαινόταν ότι η καλωσύνη του Θεού του είχε στείλει το υιό του, για να τον γνώριση πριν πεθάνη—το υιό που δεν άγαπούσε δίχως να τον ξέρη παρά μόνο απ' τα γράμματα της Ζερμαίν.

Είμεινε ξύπνιος όλη τη νύχτα, προετοιμάζοντας την άμυνα του φρουρίου. Τό πρωί, άρχισε κι' έπιθεσι. Οι στρατιώτες πολεμούσαν σώμα με σώμα, οι έφοδάρχες έξοχισαν τα στήθη, οι σφαίρες τρυπούσαν τα κορμιά.

Το σύνταγμα του Σέργιου Νταλίζ βρισκόταν επί κεφαλής. Κι' ο νέος άξωματικός προχωρούσε άθροα προς τα γκρεμίσματα που είχε άνοιξη στα τέλη του πυροβολικού. Πάνω στη μάχη, βρέθηκε άσφακη εμπρός στον πατέρα του. Ο στρατηγός τον άρπαξε απ' το χέρι, για να τον άχμαλίστη και να γλυτώση έτσι τη ζωή του απ' τους έξαγριμένους Ρώσους στρατιώτες που τον είχαν περικυκλώσει. Την ίδια στιγμή όμως, ένας απ' τους λίγους Γάλλους που πολεμούσαν δίπλα στο Σέργιο, βύθισε την έφοδολόχη του στο στήθος του Πλογκώφ. Ο κόμης σφαιρώθηκε κάτω.

Οι Ρώσοι, άκόμα πιο μανιασμένοι, θέλησαν να έκδικήσουν για το θάνατο του στρατηγού τους. Σε μερικά λεπτά, είχαν κομματιάσει με τις έφοδολόχες και τους υποκολλημένους τους λίγους έχθρούς τους. Ο Σέργιος έπεσε τελευταίος, με μία βαθιά πληγή στο στήθος.

Βρισκόταν δίπλα στον πατέρα του. Εκείνος τού άπλωσε τα χέρια του και μωρμυρίζε με οδυμένη φωνή: —Παιδί μου!... Θα ξαναβρεθούμε... στον ούρανό...

Ο Σέργιος χαμόγελλε, άναστενάξε και έμψυχε. Ο Πλογκώφ άνασηκώθηκε, τότε λίγο, με μία άστατη προσπάθεια, πάνω στο ούρανό, ξανάπεσε έξωματικό και γόντασε του νεκρού άταίες λέξεις του: —Καυμένη Ζερμαίν!...

ΑΝΡΥ ΛΕΒΕΡΝΤΙΕ

Άκρον άωτον φιλοξενίας

Η φιλοξενία των Έσκιμώων είνε υποδειγματική. Κάθε οικογένεια προσπαθεί όσο μπορεί να ξεσφαλίσει, σε περισσότερη άνεσι στον έξω κόσμο, μέσα σ' ένα δοχείο που σ' απ' την κρεβάτοκαμάρα...

Αλλάς τού φέρνει μία λεκάνη με νερό, για να πλύνη τα δάχτυλά του, αφού έφαγε με τα χέρια. Τρίτος τού δίνει ένα κουρέλι για πετσέτα... Το βράδυ, δεν τ'ον άφίνουν ποτέ να κοιμηθί μόνος. Τού συνοιστούν να διαλέξη οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας, μικρό ή μεγάλο, για να του κρατήρη συντροφιά τη νύχτα και να τον ζετάνη! Μόλις γυθρή, οι γυναίκες παίρνουν τα ρούχα του, τα βουρτσίζουν, τα γυρίζουν, ανάποδα και τα κρεμούν για να στεγνώσουν.

6.000 λίρες για ένα σμαράγδι

Όταν, το 1931, πουλήθηκαν τα κοσμήματα του Βασιρικού Στέμματος, ένας Παρισινός ουλάρχικώ πληρώσε 5.600 λίρες Άγγλίας για ένα υπέροχο σμαράγδι 53 καράτιών. Τώρα τελευταία, βγήκε σε πλειστηριασμό ένα άλλο θαυμάσιο οκτάγωνο σμαράγδι, που ζυγίζει 10 καράτια κι' είχε αποτέλεσει ένα απ' τα κυριώτερα άξιοθέατα της Έκθεσης των Παρισίων του 1889. Ο τελευταίος πλειοδότης το πληρώσε 6.000 λίρες. Με την ευκαιρία αυτή, οι έφημερίδες έγραψαν για το πάθος που είχε για τα σμαράγδια ο Άγγλος πολιτικός Χολ Μπάκλιντ.

Κι' όμως, το 1917, ο Μπάκλιντ θυσίσε τα θαυμάσια οικογενειακά κοσμήματα, για να ένισχύση την πολυετή προσπάθεια της χώρας του. Ένα κοσμήμα με σμαράγδια πουλήθηκε τότε 2.600 λίρες.

Θησαυρός

Ίδιοκτησία: Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ και Σία—Διεύθυνσις: Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ 5 • ΤΗΛΕΦ. 29.967 • ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 70

ΤΟ ΚΟΖΕΡΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Από το ποτήρι μας

Μία φορά κι' έναν καιρό, όταν ο πόλεμος δεν είχε άναστατώσει το ρυθμό της ζωής μας, ο κόσμος τέτοια έποχη στεκόταν έξω από τις προθήκες των εξιδιωτικών γραφείων, ή άνοιγε το γεωγραφικό χάρτη του για να έκλέξη τον τόπο του παραθερισμού του.

Ένα ταξιδάκι έξω από την Ελλάδα. Ήταν το όνειρο των άνησυχων ψυχών που ζήτησαν ν' άποκαρνηθούν από τον πόπο τους. Υπήρχε βέβαια κι' η τάξις του καλού λεγομένου κόσμου για τον οποίο το ταξίδι δεν ήταν παρά ζήτημα έπιβείσεως. Δεν τους έβασταίνε αυτούς η λαχρά της φυγής. Το Ισάνικό τους ήταν να πάρουν το πλοίο, το τρένο, το αεροπλάνο κι' από τους σταθμούς, και τα λιμάνια που περνούσαν να στείλουν στα πλήθη των γνωρίμων τη χρομιατική κάρτ-ποστάλ, με τους χαιρετισμούς από τη Νεόπολι. Έφθασαν στο Μπάρντε. Τι μεγάλα! Σε θυμίζωι συγχών. Αμπάντεν-Μπάντεν. Φιλιά σ' όλη την παρέα.

Θαρρείτε πως ήθελαν να πεισμώνουν συγγενείς και φίλους που έμεναν εκείνη καθηλωμένοι στην Αθήνα. Κι' όταν έπεσσαν στον πρωτεύοντα ποίος τους άκούσε. Ατελείωτες άφηγόνε με τις ταξιδιωτικές έντυπώσεις τους. Μισές άλήθειες, μισά ψέμματα για να θαμείδωσιν τον άκρασσή τους. Η κίνησις των κοσμηκών πλάς, ή ζωή των ξενοδοχείων, οι προσωπικότητες με τις οποίες γνωρίστηκαν σε κάποια ευρωπαϊκή λουτρόπολι και περισσότερο απ' όλα οι έρωτικές περιπέτειες που είχαν με δροσερά άνθη του βορρά, ο κατάλογος των θυμάτων της γοητείας των που δεν μπορούσαν φυσικά να είνε παρά διάσημοι αστέρες της σκηνής, της θόνης, των μινδίκι γάλλ, ή πρόσφατα που κατέχουν την πρώτη γραμμή στη διεθνή κοσμική κίνησι.

Δεν ένωθ, βέβαια, αυτούς. Τύποι ψευτικοί, σνομπάρια που προκαλεί την άπρησά και την αντίπαθειά.

Παράλληλα όμως μ' αυτούς και πόσοι τύποι που είχαν πραγματικά μέσα τους το μάρκι του ταξιδιού. Και για εκείνους, μ'έν πο διετέταν το μέσα να ίκανοποιήσουν την έπιθυμία τους, ήτημα δεν υπήρχε. Υπήρχαν όμως και οι άλλοι, οι άνθρωποι με τους μ'έτριους και τους ίσχυους πόρους, οι μισθολοί, οι δοξαμίστα ν' άνοιξουν τα φτερά τους πέραν από την πλατεία Συντάγματος. Έγνώρισα τέτοιους άν'ρώπους που έκαμαν οικονομίες επί ένα και δυο χρόνια για να ξεσφαλίσουν ένα ταξιδάκι ευδ' έβδομ'έκων στο έξωτερικό. Οικονομίες σκληρές. Στερούνταν τα πάντα, έκοζαν από παντού, από το φαγητό, από το ντύσιμο, από το τοιγάρο τους ακόμα. Πουθενά δεν τους έβλεπε. Ούτε από συνοικιακό καφενείο τους άκόμα.

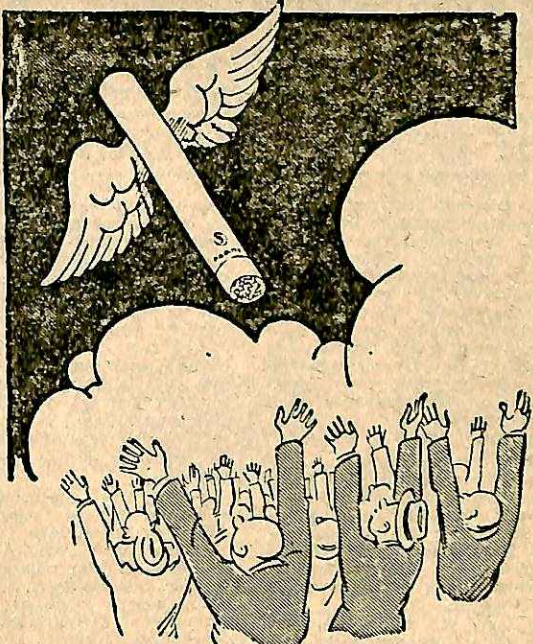
ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΓΙΕΛΛΑ, ή παρ-θένος των πάγων

το γγνωστό αμερικανού συγγραφέως ΤΖΑΙΗΜΣ-ΟΛΙΒΕΡ ΚΗΡ-ΒΟΥΝΤ

Το νέο μας μυθιστόρημα κάτι έντελως πρωτότυπο, ασύλληπτο. Δραματικές περιπέτειες σ'ίς παγωμένες εκτάσεις, άγρια μιση και έκδικήσις κι' άνάμεσα σ' αυτά ένας ήθιος, ένας υπέρογος έρωτας, γεμάτος άποπτα, άγωνία και χτυποκάρδια.

ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 20

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ
—Συ ποτ' πέταξες στα ύψη!...

ΜΙΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ «ΘΗΣΑΥΡΟΥ»

Όταν έπανεξεδόθη ο «Θησαυρός» τον Ιανουάριον τρεχ' έτους, η τιμή του χάρτου εις την όγδον έκυμάνετο μετ'εξ 100-110 δρχ. κατά κίλον. Έκτοτε η τιμή του χάρτου ήκολούθησε την ανατίπην της λίρας, η όποια έτιμώτο τότε—ως θα ένυμνούνται οι άναγνώσται—μερί τις 4 κιλ. δρχ. Μετά τούτο, η τιμή του χάρτου έφθάσε σημερινούς κατόπιν άλλεπαλλήλων έφθασαν τας 500 περίπου δραχμάς κατά κίλον. Δηλαδή επενεταλάσθη. Ένώ αντίθετος ο «Θησαυρός» παρέμεινε έκτοτε εις την τιμήν των 50 δραχμών, υφιστάμενος μεγάλας ζημίας, μόλις δε από τούς τεύχους του Πάσχα ήναγκάσθη να επιβάλη δεκάδραχμον αύξήσιν, η όποια ούδ'όλας καλύπτει τας ζημίας μας.

Επίσης η αύξηση του κόστους της ζωής είχαν ως μοιραίαν συνέπεια την αύξηση των ήμερισθίων των έργατών κατά 100% και συναρσώς την αύξηση των μισθών του συντακτικού προσωπικού του περιοδικού και του προσωπικού γραφείου.

Η δεκάδραχμος αύξησης του «Θησαυρού» έγένετο με την προοπτική ότι εκ του εισαγομένου υπό της Ουνίρα δημοσιογραφικού χάρτου θα έκορηνόταν και εις το περιοδικόν άν' όχι η ποσότη της όποιος έχει άναγκήν, τουλάχιστον ένα ποσοστόν το όποιον έχει περιόριζε άποσκόπησε τας μεγάλας ζημίας μας.

Δυστυχώς όμως εις ώριμμένα περιοδικά και ι.δίας εις τον «Θησαυρόν» παρεκλήθη έλαχιστότη ποσότης εκ του χάρτου αυτού και παρεσχέθη συγχρόνως η διαβεβαίωσις ότι εις το έγγύτατον μέλλον θα αύξηθη η ποσότης αυτή.

Ο «Θησαυρός» κυκλοφορεί έβδομοετία εις 35.000 τεύχη. Έξ αυτών πωλούνται 31.000 τεύχη και εισπράττει καθαρόν προτόν πωλήσεως 1.205.500, ενώ αι δαπάναι του άνέρχονται εις 1.382.500 δρχ.

Είνε δηλαδή καταπρανέστατον εις 1.382.500 δρχ. άνίδεους ότι ο «Θησαυρός» με τας τούς πλέον δαπάνας και την σημερινήν τιμήν του υφίσταται έβδομοετία εις ζημίας τεραστίαν, άδόδακτον.

Διά τούς άναφερομένους λόγους ευρέθημεν εις τους να προδώμεν εις την αύξησιν της τιμής του βεβαίως πάντοτε ότι εις πρώην εύκαιρίαν η διεύθυνσις του περιοδικού θα σπύσην να έλαττώση την τιμήν του, άν ΕΥΘΕΝΗ προς τούτο υπό της ΕΠΙ-έπαύληψιν προέβημεν εις ΘΕΡΜΑΣ ΙΚΕΣΙΑΣ σχε-τικός και περί ΔΙΚΑΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ. η έάν έλαττώη η τιμή του χάρτου εις την έλευθεράν αγοράν, όπερ μέχρι της σημεριν (7ης τρ. μηνός) δεν έγένετο.

Εάν οι έλλίδες αυτά διαφωτισθούν η έγένετο του «Θησαυρού» θ' άναγκασθί και πάλιν να λάβη εντόνως ένωπιον του έλληνοκράτους λαού και παρακα-σούν να διορθώσουν τα ΚΑΚΩΣ ΚΕΙΜΕΝΑ να σπύ-με την διασποράν του παραχωρούμενου υπό της Ουνίρα χάρτου, έξασφαλίζοντες ούτω εις τόν λαόν ήλικήν τώνωνν τας όποιας τού με την έθνικήν και εις τών περιοδικών του παρέχει η άνάγκη.

Π. ΠΑΛΙΟΛΟΓΟΣ

Τα δρώματα της καρδιάς

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙ

— Βέβαια, είχε ωραία αυτή η επιχείρησις! είπε ο Ζάν Μπερνου. Έχει όμως τους κινδύνους της...

Η Λουσί Ντελάνζ, καθισμένη αντίκρυ του, τον κούταζε, γοητευμένη απ' τη θεληματική κι' ενεργητική φυσιογνωμία του. Γι' αυτή την έκφρασις της επιβολής του τον είχε έρωτευθη κι' είχε πέσει στην άγκαλιά του. Της φαινόταν τόσο διαφορετικός απ' τον άντρα της, έναν ήσυχο άνθρωπο!

Κι' ο Μπερνου πάλι, ζώντας από 10 χρόνια με μία γυναίκα δίχως όμορφιά, αδύνατη φυσικά και ήθικα, που την είχε παντρευτεί από συμφέρον όταν ήταν ακόμα άπλητος υπαλληλίκιος, δεν είχε μπορέσει ν' αντισταθεί στη θερμή γοητεία της Λουσί...

— Όχι, δεν τολμώ να διακινδυνεύω την περιουσία του άντρός σου σ' αυτή την επιχείρησι... της έλεγε τώρα.

— Μα σου έχω απόλυτη εμπιστοσύνη! απάντησε εκείνη. Είμαι βέβαια ότι θα επιτύχεις, όπως ο άλλος σου τις δουλειές. Άκουσε... Θα είμαι λογική: Θά σου εμπιστευθώ τη μισή μου περιουσία μας... πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα... Δέχεσαι λοιπόν τώρα;

— Ο Ζάν δεν μπόρεσε να φέρει άλλη αντίρρηση. Είχε διαφέρει κι' ο ίδιος όλη την απομνημόσυνη του περιουσία στην επιχείρησι εκείνη. Κι' ήταν βέβαιος ότι θα την διπλασίαζε.

— Η κ. Μπερνου είχε τελειώσει το φαγητό της. Μία κουρασμένη έκφρασις ήταν χυμένη στο πρόσωπό της. Τά δειλά της μάτια κούταζαν την πολυτέλεια της τραπέζιας. Δεν

είχε μπορέσει ποτέ να συνιθίσει σ' αυτό το περιβάλλον. Έμενε πάντα μία απολύτως επαρχιωτοπούλα, που την τρώμαζαν οι μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν είχε τη δύναμη να διαμαρτυρηθεί, να παλέψει, όταν ο άντρας της την παραμέλησε...

Δεν είχε την ικανότητα να διαβάσει στα πρόσωπα των ανθρώπων. Κι' όμως, μόλις είδε το Ζάν, πρόσεξε την αλλοιωμένη φυσιογνωμία του και την απελπισμένη του έκφρασις.

— Τι χλωμός πού είσαι... του είπε.

— Ναι. Λίγο κουρασμένος... απάντησε εκείνος, γυρίζοντας άλλοις το κεφάλι του.

— Όταν έμεινε μόνος, ο Μπερνου έπεσε σ' ένα κάθισμα και ξέσπασε σε λυγμούς... Είχε καταστραφεί ολόκληρη! Είχε χρεωκοπήσει η επιχείρησις, στην οποία είχε διασώσει όλη του την περιουσία!

Τό κουβούδι της πόρτας τον απέσπασε απ' τις καύρες σκέψεις του. Σέ λίγα λεπτά, μπήκε η Λουσί Ντελάνζ. Ήταν κατόχλως...

— Έλα εδώ το σημειώμα σου, είπε. Τι συμβαίνει;

— Απέναντί... Καταστράφηκα! απάντησε ο Μπερνου με συντριβή.

Η φιλενάδα του τον κούταζε, σαν απολυωμένη. 'Επί τέλους, μπόρεσε να προφέρει λίγες λέξεις:

— Θεέ μου! Και τώρα τί θα γίνουμε;

— Μα σάς μένει εύτυχως η άλλη μισή περιουσία σας...

— Όχι! Σου είπα πως ήταν τά μισά, για να σε πείσω να δεχθείς... Σου είχα τόσο εμπιστοσύνη!... Και τώρα τί θα κάνεις;

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟ - ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

Με το κοντό

Ός κι' είς το προηγούμενον του «Θησαυρέως» φύλλον περί κοντού πανδαλόνος συνένγραφα με ζήλον και ήδη σάς πληροφορώ ότι έτοιπον τον καιρό γοργώς το απεφάρισον έντώνως και ραγδαίως ιδών τους συμπολίτας έντωθα τελευταίως άθροωδώς να βγαίνουν έξω είς τας δόδους άνευ παραμικράς αιδούς

με σπορτασμανοειδές κονδόν, βαθαί, πανδαλονάκιον να είνε δε καθέκαστος ως προδοσφαιριστάκιον, ν' ακολουθήσω ούν κάθ' την λέξιν της μοδός και να έβγω είς τας δόδους μετά γυνυνο ποδός, Τούτοστι πανδαλόνιον κονδούλι να έμβάλω καθ' ότι είμαι έκτακτος ποδός δεν άμφιβάλλω. Και έπειδή μου έλειπον χρήματα ν' αγοράσω —χωρίς πολύ να σκάσω!

έλαδον είς τας χείρας μου μίαν καλὴν φαλλίδα κι' ένός πανδαλονίου μου όλίγον άρχαιοποπούς είς τὴν στιγμὴν φαλλιδίαν ήμισιαν μερίδα Κι' ίδον εἶμαι κομψότατος ο' τορντενός μου πούς, αλλά κι' άρεστικώτατος ως ήμουν άλλοτε ποτέ στὰς δόδας μου

με πανδαλόνιον βραχὺ και μετά ρεδιν- (κότα!) —Όλα πλέον τα θήλα γλυκέως με κού- (τάζωσι) ως είμαι ζουμπουρλούδικος και σπορτ- (ομανοειδής) έμβλέπωι τους πόδας μου και κρυφα- (νασπενάζωσι) έγώ δε τας λοζοκνιτω λίαν φιλομενός. Και πάντα τα κοράσια λένουσι μεταξύ

ένω με έμβανίζωσιν είς τους δρομί- (σκους) τζάμπα μετά βλεμμάτων έμφανών και άναμφι- (αδητήτων) —Ίδὲ τοῦ Παρατατικού ή τορντεν ή (γάμπα) ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

—Θα δουλέψω εξ άρχης πάλι...

—Όχι, έννοώ τί θα κάνης για να μ' άποζημιώσης.

—Ο Μπερνου δεν είχε πιά έμπρός του μία τρυφερή έρω- μένη, αλλά μία γυναίκα έγωϊ- στρία, σκληρή, που σκεπτόταν μόνο τη χαμένη άνεσι και πολυτέλειά της.

—Σου τό ξαναλέω, δεν μου έμεινε τίποτε... Καταλαβαίνεις; Τίποτε!

—Δεν πρόκειται για σένα, είπε ξερά η Λουσί. Με παρέ- ουρες σ' αυτή την επιχείρησι και με κατάρτιρες. Όφείλεις να μ' άποζημιώσης...

—Μόλις ξαναδημιουργήσω μία περιουσία, θά σ' άποζημιώ- σω εξ όλόκληρου.

—Νομίζεις ότι μπορώ να βα- σισθώ σε τέτοιες άσφαλίσεις; Γελώσαι, φίλε μου!

—Ο έρωτικός τόνος της Λου- σί έκανε έξω φρενών το Μπερ- νου.

—Σώπα!... φώναξε. Δεν είσαι πιά εκείνη που άγάπη- σαι...

—Α, με πετάς τώρα, σαν κάτι άχρηστο κι' έννοητικό;... —Αθλίε!... Άνανδρεί!... Κλέ- φτη!...

—Ο Ζάν έγινε κατάχλωμος. Έδειξε την πόρτα στη Λουσί. Κι' εκείνη βγήκε, ουρλιάζον- τας άκόμα στο διάδρομο:

—Κλέφτη!... Κλέφτη!... —Ο Μπερνου γύρισε ξαφνικά το κεφάλι του κι' είδε τη γυ- ναίκα του, που είχε μπη στο γραφείο...

—Ημιον εκεί... πίσω απ' την πόρτα! είπε εκείνη, τρέ- μοντας. Τ' άκουσα όλα...

—Ο Ζάν δεν δοκίμασε καν να πη ψέμματα, να άρνηθῃ.

—Πρέπει να την άποζημιώ- σης άμέσως... με την προίκα μου, πρόσεξε η γυναίκα του.

Την έκτόταξε έκπληκτος.

—Μά ή προίκα σου είνε 500 χιλιάδες φράγκα... όσα μου είχε έμπιστευθῃ εκείνη... Τί θά σοι μείνη έπειτα;

—Τίποτε, πρόσφερε άπλά ή κ. Μπερνου.

Δεν έτρεψε πιά. Είχε έκφρα- σι σοβαρή, άποφασιστική. —Ο Ζάν της άρπάξε τα χέρια. —Ε- νιώθω μία βαθειά συνκίνησι να του σφίγγῃ την καρδιά.

—Δεν σ' ήξερα ως τώρα... μουρμούρισε. Σέ παραμέλησα, σ' άπάτησα, και σὺ τώρα έρ- χεσαι να με βοηθήσης... Σου ζητώ συγγνώμη!

—Δεν υπάρχει λόγος... Σου έδωσα εύχαριστως την προίκα μου... Άλλά θά ξα- ναφτιάσω τη ζωή μου άλλοι.

—Μ' άφίσεις;... —Θά ξαναφτιάξω και σὺ τη ζωή σου.

—Όχι! Μαζί σου, με τη δύ- ναμι και τη μεγαλοψυχία που μου φανέρωσες, θάδραμα το θάρρος να παλέψω πάλι, να νι- κώω, να ξανασηκωθώ. —Αν θά- μως μ' άφίσεις, δεν άξίζει και τον κόπο να ζήσω...

—Αφού διάστας λίγο, ο Ζάν πρόσεξε με φωνή υπόκοψη:

—Έχεις πάρει την απόφασί σου;... Δεν άπαντάς; Άντίο λοιπόν!

Προχώρησε προς την πόρτα, σά μεθυσμένος. Μία φωνή της του σταμάτησε:

—Πού πές;

—Γύρισε, την κούταξε και της φώναξε μ' άπελπισία:

—Δεν μου μένει πιά, παρὰ να πεθάνω. Το δράμα της καρ- διάς μου είνε μεγάλο.

—Εκείνη ξανάλεξε σέ μία στιγμὴ όλα τα περασμένα...

Τὸν είχε άγαπήσει... Τώρα τον είχε ξανακερδίσει, ήταν βέβαια. Θά μπορούσε να είνε ακόμη ωραία ή ζωή...

Τὸν πήρε στην άγκαλιά της και τὸν έλεπε, στοργικά, σάν καλή μητέρα:

—Μη φεύγεις... Μείνελ Εί- μαι ή συντροφιάς σου. Δεν θά σ' άγκαταλείψω.

ΑΝΤΡΕ ΝΤΕ ΛΟΡΝΤ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ μαλλίνων ύφασμάτων

Η μεγάλη βιομηχανία των άγγλικών μαλλίνων ύφασμάτων έχει ιστορία πολλών αιώνων.

Τὸν Μεσαίωνα, ή Άγγλία έφωδίαζε με μαλλι άκατέργαστο όλόκληρη τὴν Εὐρώπη. Ύφαιναν επίσης οι Άγγλοι μαλλίνα ύφασματα, τόσο για άτομική τους χρῆσι όσο και για πώλησι.

Ός τις άρχές του 19ου αιώνος, τὰ ύφασματα πσαν χειροποίητα. Η ύφαν- τική ήταν οικιακή βιοτεχνία. Τα ύφαν- τήρια, κτισμένα συνήθως κοντά σε πο- τάμια, είχαν δύο πατώματα. Στο κάτω έμενε ή οικογένεια του βιοτέχνη, και στο άπάνω βρισκόντουσαν οι άργαλειοί.

Συνήθως, ο ύφαντής έφτιαχνε ένα κομμάτι ύφασμα κάθε βδομάδα. Στο τέλος της βδομάδας, τὸρριχνε στὸν ὕμνο του και τὸ πηγαίνει στὴν αγορά τῆς πλησιέστερης πόλεως. Έκει, τὰ ύ- φασματα κρεμόντουσαν στους τοίχους, γύρω απ' τὴν εκκλησία, και περιέμεναν τὸν έμπορο που θά τ' αγοράζε.

Αφού πουλούσε τὸ κομμάτι του, ο κάθε ύφαντής αγοράζε μαλλι για νὰ φτιάξῃ νέα. Τὸ πηγαίνει σπὶτι του, όπου ή γυναίκα του κι' οι κόρες του τὸ έ- πλεναν, τὸ έζεναν και τὸ έγνεθαν. Με- τὰ τὴν ύφανσι, ο τεχνίτης πηγαίνει τὸ ύφασμα σ' ένα κοντινὸ νερόμυλο, ὁ- που λειτουρνοῦσαν με τὸ νερὸ μεγάλο ξύλινα σφυριά, που τὸ κοπάνιζαν και τὸ έκαναν σφιχτότερο. Έπειτα τὸ έ- σπασε και «ξύριζε» τὸ χνούδι του.

Τὸν 14ο αἰώνα, ο βασιλιάς τῆς Άγ- γλίας Έδουάρδος Γ' κάλεσε ειδικούς τεχνίτες απ' τὸν θάναδρο, για νὰ διδά- ζουν στους Άγγλους ύφαντῆς τελειό- τερες μεθόδους έργασίας. Έτσι, ἐνι- σχυθηκε σημαντικά τὸ έμπόριο τῶν μαλλίνων ύφασμάτων τόσο σπὴν Άγ- γλία όσο και στὸ εξωτερικὸν —ἐφ' ὅσον μάλιστα ή βιομηχανία τῆς ύπόλοιπης Εὐρώπης είχε καταστραφῇ απ' τὸν αὐ- τοκτονό πόλεμον... Οι ύφαντῆς άρ- χισαν ν' αγοράζουν περισσότερο μαλ- λι και νὰ χρησιμοποιοῦν κι' άλλους τε- χνίτες στὸ έργαστήριό τους.

Τὸν 17ο αἰώνα, τὸ άγγλικὸ έμπόριο υπέφερε πολὺ απ' τὸν εμφύλιον πό- λεμον. Άλλά, τὸν 18ο αἰώνα, ξανα- γύρισε ή εἰρήνη. Έτσι, τὸ έμπόριο προόδευε πολὺ. Στὶς πόλεις τοῦ Γιορ- σόερ χτίσθηκαν στεγασμένες άγορές, με έκαστονάδες μικρά μαγαζάκια για τὸν ύφαντῆς μαλλιού. Και, σὲ κάθε ήμέρα άγοράς, γινόντουσαν άγοραπω- λήσιες χιλιάδων κομματιῶν ύφασμάτων.

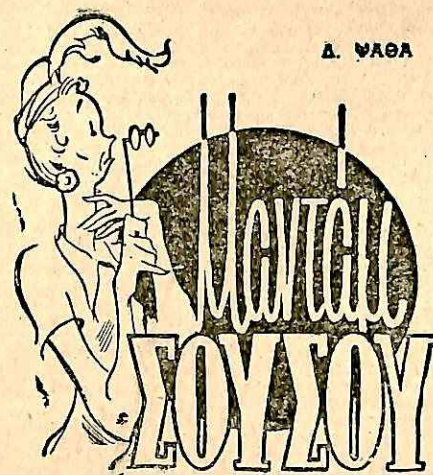
Τὴν ἐποχὴν εκείνη, κατασκευάσθηκαν καινούργιοι γρηγορότεροι άργαλειοί. Έπίσης έφευρέθηκε ένα μηχανάκι που έζενε τὸ μαλλι. Τὸ μηχανάκι αὐτὸ μπο- ρούσε νὰ κινηθῇ με τὴ δύναμι τοῦ νε- ροῦ. Ήταν λοιπόν έγκατεστημένο σὲ νερόμυλους, ὅπου μετέφεραν και τὰ άργαλειά τους πολλοί ύφαντῆς. Ένα άλλο μηχανάκι, επίσης υδρὸκίνητο, ξύριζε τὸ χνούδι τῶν ύφασμάτων.

Έπειδή, τὸ καλοκαίρι, στέρνων οχε- δὸν τὰ ποτάμια, κατασκευάσθηκαν σὲ ὑψώματα τεχνίτες λίμνες, που γέμιζαν με τὴ χειμερινάτικες βροχές κι' έξέ- σφαλίζαν τὴν κίνησι τῶν μύλων τὸ κα- λοκαίρι.

Η έφεύρεσι τῆς ἀπιομηχανῆς έδω- σε καινούργια, τεράστια ὄψη σπὴν ὕ- στερη βιοτεχνία. Οι περισσότεροι τεχνίτες συγκεντρώθηκαν πιά σὲ ὀργανωμένα εργοστάσια. Ὑπάρχαν έννοείται κι' οι ἀντιπαλοί τῆς προόδου αὐτῆς, οι ὁ- ποιοί έσπαζόν τὶς μηχανές, κατέστρε- φαν τὰ εργοστάσια, σκότωναν τους ι- διοκτήτες τους, αλλά δεν κατάφεραν νὰ παρεμποδίσουν τὸ ρεύμα τῆς εξε- λείξεως.

—Ο αριθμός κι' ή παραγωγή τῶν έρ- γοστασίων μεγάλωνε συνεχώς. Καθώς δεν τούς επαρκούσε πιά τὸ έγχώριο μαλλι, άρχισαν νὰ φέρωνιν κι' άλλο απ' τὴν Ἰοανία, τὴ Νότιο Ἀμερικὴ, τὴν Αὐστραλία. Οι τελειοποιήσεις τῶν άργαλειῶν κι' οι καινούργιες μέθοδοι βιοτεχνικῆς επέτρεψαν τὴν παραγωγή ὕ- φασμάτων με πολυποικίλα σχέδια και χρώματα.

Η περιφέρεια τοῦ Γουέστ Ράιντινγκ έγινε μεγάλο και πυκνοκατοικημένο βιομηχανικὸ κέντρο. Ἰδούθηκαν τεχνί- κες σχολές και μηχανικά ἱνστιτούτα για τὴν εκπαίδευσι τῶν ὕφαντουργῶν. Τὰ άγγλικά μαλλίνα ύφασματα είχαν φτάσει πιά στὸ μεγαλύτερο σημείο τῆς τελειότητός τους.

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Και ἐπὶ τέλους έμαθε ο Παναγιωτά- κης πὸν βρισκόταν ή γυναίκα του. Νά πά; Νά μὴν πά; Δεν ήταν ζήτημα φιλότιμου. Έσίταζε. Γιατί δεν ήξερε τί ὕποδοχὴ θά τοῦ έκανε ή πυργόδε- σποίησά του.

Γι' αὐτὸ συμβουλευτήκε τους φίλους του.

—Νά πᾶς, Παναγιωτάκη.

—Κι' ἂν με βρίσῃ;

—Μισή ντροπὴ δική της και μισή δική σου. Κι' ἀπ' ἐξ άλλου τί έχεις νὰ χάσεις; Μπᾶς και σὲ προσβάλῃ; Έμ- έκανε και τίποτ' άλλο σπὴ ζωή της; Άπὸ κλάτσο κι' ἀπὸ μπᾶτσο σ' είχε φοκαρά.

Ξεροκατάπινε ο Παναγιωτάκης τὰ λό- για αὐτά τῆς παρέας του καθὼς έπι- ναν τὸ βραδύ σπὴν ταβέρνα. Δεν τοῦ άρσαν. Άλλά έκανε πὼς δεν καταλα- θάινει.

—Έτσι, λοιπόν, ρέ παιδιά.

—Έτσι.

—Εἴθε.

—Γαί, χαρά σας.

—Εγὼ λέω νὰ πάρης μαζί σου κι' ένα μάτσο λουλούδια. Σὰν άρρεθωνια- σμένος, δηλαδή. Νά βάλῃς και τὴ ρα- τήγkα.

—Με φουμαίρνετε ρέ παιδιά.

—Όχι, ποιάς.

—Με δουλεύετε.

—Εἴθε.

—Γαί, χαρά σας.

—Υστερα οι γύρω παρέες που έζραν τὸ μεράκι τὸ Παναγιωτάκη σιγομουρ- μούριζαν, κι' ο κουρέας ο Ζωρὸς ἀφού κατέδαξε τὸ πέμπτο ποτηράκι άρχισε νὰ τραγουδᾷ τὸν ὕμνο τοῦ ζευγαριοῦ:

Στὸν Βούθουλα πολὺ γνωστὸ εἶν' ή Σουσοῦ ή ξακουστή με τὸν Παναγιωτάκη.

Και κιθάρα. Κι' ὕστερα παίρναν τὸ τραγούδι ὅλοι μαζί και τραγουδοῦσαν με γέλια, με φασαρία, με κέφι, με μπρό, σὲ σημείο που ή ἀτμόσφαιρα έγι- νε πιά ἀνωπορησι για τὸν Παναγιωτά- κη. Άλλά προτοῦ φύγῃ σηκώθηκε, κα- τέβασε ένα τελευταίον ποτηράκι και τρά- βηξε πρὸς τὸν Ζωρὸς:

—Ρέ κρύε!

Σταμάτησε ο άλλος.

—Ρέ φίλικο!

Δεν άστενεύταν ο Παναγιωτάκης. Τὸ ὕφος του έδειχνε τὶς διαθέσεις του. —Ε- τρεμε όλόκληρος. Γι' αὐτὸ ο Ζωρὸς ἀνη- σῆχε και τάρριε σπὴν έγκαρδιότητα:

—Παναγιωτάκη μου! Χρυσὸ μου ἄν- θρακ! Ἀδερφέ μου! Σοβαρὰ τὸ πῆ- ρες; Εἶνε κάνας άλλος σπὸν Βούθουλα νὰ σ' άναστή σάν κι' έμένα; Όχι πές μου. Εἶνε;

Τί να κάνῃ;

Γύρισε ο Παναγιωτάκης, κούταξε κα- τάματα τὸν Ζωρὸς, έκανε ένα μορφασμὸ και βγήκε απ' τὴν ταβέρνα σοδαρὸς- σοδαρὸς ὅπως ταίριαζε σ' έναν ἄνθρω- πο γαβὰ ἄλλα ἀειοπρεπή. Η κατὰ- στασις αὐτὴ πάντως δεν μπορούσε νὰ

συνεχιστῇ. Και τὸ πρῶτ' έβασε τὰ καλά του ρούχα, σιγυρίστηκε, ξυρίστηκε, χτε- νίστηκε και τράβηξε για τὸ σπὶτι τοῦ ἄλλος. Τελικήμνητῃρα ὅπου, ὅπως έπα- με, έμενε ή πυργόδεσποίησά του Βού- θουλα.

Τὴν ζήτησε.

Και πῆγε ή ὑπηρετρία νὰ τὸν ἀναγ- γείλῃ. Η Σουσοῦ ήταν εξαπλωμένη ἀ- κόμα στὸ κρεβάτι και διάβαζε ἐφη- μερίδα.

—Μαντάμ.

—Τί συμβαίνει και έννοχλοῦμαι;

—Ο κ. Παναγιωτάκης.

Σήκωσε τὰ μάτια ή πυργόδεσποίησά του Βούθουλα και κούταξε τὴν ὑπηρε- τρία με βλέφαρα μισόκλειστα:

—Αὐτοπροσώπως;

—Μάλιστα.

—Νά περάσῃ.

—Εφυγε ή ὑπηρετρία και μπῆκε ο Πα- ναγιωτάκης με τὸ βλέμμα κάτω. Εἶχε τέτοια σύγχυσι και τέτοια ταραχή που σπάνιες φορές —θιμότανε— τούχε συμ- βῇ. Ἀγέρωχη ήταν στὸ κρεβάτι της ή πυργόδεσποίησά. Φορούσε μία πυζάμα ρὸς, κάπνιζε, είχε ριγμένο τὸ κεφάλι λίγο πίσω. Με τὰ χέρια σταυρωμένα στεκόταν κοντὰ τῆς ο Παναγιωτάκης. Ποτὲ άλλως ή Σουσοῦ δεν είχε αὐτὴ τὴν πόσα. Τσάκισε τὸ τσιγάρο τῆς ἀρ- γὰ ἀργὰ σὲ μιά σταχτοθήκη, ὕστερα πήρε ἀπὸ πλάι της τὰ φασαμίαν και τὸν κούταξε.

—Πωχὲ ἄνθρωπε!

—Ζαργάνα μου.

—Στόπ!

—Παναγιῇ.

—Έγκαρδιότητες, τρυφερότητες, ἀ- πλοϊκά ζαργάνα μου και τὰ ταιούτα ήμποροῦν ν' ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὴν κου- θένια. Ἐπιθυμὸ νὰ τηρηθῇ ἀρμόζουσα σοβαρότης. Ὅπως ὁπότε ἀπαιε και ήλ- θες ἀντιλαμβάνομαι και τὸν σκοπὸν τῆς έπισκέψεως. Ἐπιστολήν σου έλαδα. Ἀ- πάντησιν μου έλαδες. Κάθῃς εἰς εκείνο τὸ τραπέζι νὰ γράψῃς δηλώσις μετα- νοίας. Λάδε χαρτί, λάδε πένα, ὅπα- γορεύου.

Τί να κάνῃ;

Μηχανικά έκασε ο Παναγιωτάκης, πήρε τὸ χαρτί και τὸ καλαμίρι και πε- ριέμενε με τὴν πένα στὸ χέρι. Τότε άρ- χισε ή Σουσοῦ:

—Απὸ πάνω περικαλὸ νὰ γραφῇ με κεφαλαία: Δηλώσις μετανοίας. Τελεία. Παράγραφος. Έτοιμος;

—Μάλιστα.

—Γράφε ἀνόητε.

—Γράφω ζαργάνα.

—Ζαργάνα ἀπαγορεύεται ἀπᾶς διὰ παντός. Προχωρὰ. Λοιπόν. Έγὼ ο Πα- ναγιωτάκη Παναγιώτῳ κοινῶς Παναγιω- τάκης έχω τὴν τιμὴν νὰ διατελᾷ ἀπὸ πολλῶν ἐτών μετὰ διακοπῶν συζύγου τῆς μαντῆς Σουσοῦς και ἐνεκα τούτου αἰσθανόμενος εξαιρετικὴν κολακείαν, κόμμα, και ὅτε ἐπερμένα ποτὲ εἶς τὴν ζώην μου ταιούτην εὖνοιαν τῆς τύχης, κόμμα, τώρα που με ἐξεδίωξε ή μαν- τὰμ εδρίσκομαι εἰς ένδειαν ψυχῆς, τε- λεία.

—Έβασε τὴν τελεία ο Παναγιωτάκης και τὴν κούταξε:

—Ένδειαν με ήτα γράφεται;

—Με ὕμνον ἀνόητε.

—Μαρβόν.

—Προχάρει. Ένεκα τούτου εξ ὀπαι- τιότηός μου προκαλέσας ἀγανάκτησιν τῆς ὕψηλῆς συζύγου μου και μόλις και μετὰ βίας με καταδέχεται και ἐγὼ φταίω για όλα ἐνεκα ἀγνωμοσύνης ἔ- πρεπε νὰ τὸ μουλᾶω ἀλλὰ ἐτόλμησα νὰ ἀναφέρω ἰδέας και τὰ παρεπόμενα ποῦ ἀνευρίζων τὴν ὕψηλιν μου συζύγον.

Τελεία. Έγὼ εἶμαι ὑπὸν και ὅτι πι- στεύω ἀνοησία και ἀποκηρύσσω μετὰ βδελυγμῆς όλα και ἀναγνωρίζω μό- νον τὴν μαντῆν Σουσοῦ γνησίαν ἐκ- πρόσσπον τῶν ἰδεῶν μου και ὅτι πι- στεύει εκείνη τὸ πιστεύω και ἐγὼ. Προ- σποικὸς άνευ τῆς ὕψηλῆς συζύγου μου εἶμαι ὑπὸν. Ὑπογραφή.

Σταματᾷ ο Παναγιωτάκης, τρέμει τὸ χέρι του:

—Μεδέν, μωρὲ ζαργάνα;

—Μηδέν.

—Και πὼς νὰ τὸ ὑπογράψω. Κοτὰμ ἄντρας εἶμαι. Κοτὰμ Παναγιωτάκης. Μεδέν μωρὲ Σουσοῦ;

—Μηδέν.

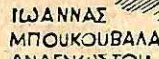
—Έτσι μ' ἐξευτελίζεις.

—Έτσι και χειρότερα. Έάν σοῦ ἀ- ρέση. Και εἴαν δεν σοῦ άρέσῃ ἐπιστρο- φῇ εἰς Βούθουλα. Ἀμέσως.

Έβασε τὴν ὑπογραφή του ο Πανα- γιωτάκης σπὴ δῆλωσι. Πῆρε τὸ χαρτί ή Σουσοῦ. Ὑστερα σήκωσε ἐπιθλητικά τὸ χέρι της:

—Πρὸς ἀσπασμόν!

Τὸ φίλησε ο Παναγιωτάκης. Κι' ε- τρεμε ἀπὸ μέσα του. Καλὰ μανδάμ! Καλὰ. Πίσω εἶν' ή ἀγλάδα τὴν οὐρά... Κι' εἶνε εἰς έναν δρῶν ή παράδοσις τοῦ Παναγιωτάκη. Ὅσο για τὴ συνέ- χεια ὁμο

70v

Ἡ φωνὴ τῆς ἦταν ἄχρωμη, ποτρωμένη.

.....

είνε ή ζωή μας σήμερα, Μαρίνα;... Άλλοτε μπορούσε νάχη κάποια άξία. Μά σήμερα, είδες τί γίνεται; Ό πατέρας σου πάει... Ζούμε

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΝΥΧΤΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

... συμφωνία με τις υποδείξεις των γιατρών
του, θ' αναπαυθῇ για λίγες εβδομάδες...
... 'Ο Χίντεμπουργκ δείχνει ἔτσι ἀκόμη

... τούς ανθρώπους που διατάζουν εμπ
στο έγκλημα προκειμένου να πετύχ
σκοπό του. Το «πιστεύω» του
σκοπός έστιν

6

Μιά επείγουσα ΕΓΧΕΙΡΗΣΙΣ

Στο «Νοσοκομείο των Απάρων» έκλεινε τη νύχτα χτύπησε το κουδούνι κατά τις έντεκαμισή. «Ο θύραφης άνοιξε, και μέσα μπήκανε δυο γυναίκες: 'Η μία, μεσόκοπη, κρατούσε μίαν άλλη, νέα, σχεδόν κορίτσι, που ήτανε τρομαχτικά άσχημη και τα μάτια της λάμπαν άπ' τον πυρετό:

— Ένα γιατρό!... Πθαίνει... φώναξε ή μεσόκοπη. Τρέσανε δυο νοσοκόμοι και πιάσανε τη νέα, και την έβαλάνε σ' ένα κρεβάτι. 'Υστερα, φωνάζανε τ' διανυκτερεύοντα γιατρό, κι' αυτός ζύγωνε την άρρωστη, την εξέτασε, κι' ύστερα πήρε κατά μέρος τη μεσόκοπη:

— Είπε συγγενής σας;... τη ρώτησε. — Όχι, γιατρέ μου... Γειτόνισσα μονάχα... Καθόμαστε στην ίδια αυλή... Δεν έχει κανένα στον κόσμο, από τότε που πέθανε ή μανούλα της, εδώ και χρόνια...

— Η κατάσταση της είναι σοβαρή... Γιατί δεν τη φεράτε νορτίτερα;... 'Η γειτόνισσα κούνησε το κεφάλι της:

— Καί, μήπως μάς είχε τίποτα, το ευλογημένο κορίτσι;... Κάποιος προκομμένος την ξεπλάναψε, κι' ύστερα την άφισε μ' ένα παιδί στην κοιλάδα... Τί να κάνη το καϊμένε... Πήγε σ' ένα μαμιά να γλυτώση άπ' το κακό... Μά ήταν φαίνεται προχωρημένη, και νά τά χάλα η της... 'Από χτές βουγούδε, όπου άπόψε μπήκα στην κούβαρα της, και τη βρήκα λιπόθυμη... Της έδωσα λίγο ξύδι. Κι' όταν συνήλθε, την κουβάλησα ως εδώ, σχεδόν σ' ένα χέρι μου...

— Ο γιατρός κούνησε το κεφάλι του. Κι' ύστερα, σά να μονολογούσε: — Χρειάζεται άμεση επέμβαση...

Κι' ύστερα, σά να φωτίσθηκε το σκοτεινό του βλέμμα: — Εδώως, ο καθηγητής είν' εδώ... Είχε τρεις επείγουσες εγχειρήσεις άπόψε... 'Ισως τη σώση...

ΛΑΪΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- ★ 'Η λέξις δεν είναι βέλος μά πληγώνει χειρότερα άπ' αυτό.
- ★ Το καλό μάτι κάνει τον καλό σκοπευτή.
- ★ Σαν βγάζει λόγο ή άλεπου, πρόσχε τις ορνιθές σου.
- ★ Ο κόσμος είνε σκάλα. 'Αλλοι ανεβαίνουν κι' άλλοι κατεβαίνουν.
- ★ Ορνίθα που παχαίνει δεν γεννά πιά.
- ★ Όπου υπάρχει λίγο μη ζήτας πολύ.
- ★ Κακομεταχειρίσεις του πλούτου φέρνει φτώχεια.
- ★ 'Η φτώχεια είνε ή μαμιά της μεγαλοφυΐας.
- ★ 'Η πείρα είνε καρπός τον όποιο δρέπουμε όταν οσιόπη.
- ★ Ο σπάταλος κι' ό μεθύσιος, ούτε φούρνο κάνουν ούτε μύλο.
- ★ Όποιος φυλάει τά πόδια λασπώνει το κεφάλι.
- ★ Του Κυρίου δαπνόμεν, φέρτε προσφοράς να τρώμεν.
- ★ Γελάει κι' ό νοικοκύρης σάν νάνε μουσαρίρας.
- ★ Την τιμή το γέλιο χάνει, τά κορίτσια ξεπλανάει.
- ★ Το μεσακό γαϊδούρι το τρώει ό λύκος.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙ'ΟΛΟΥΣ

'Η στέρησης του έρωτος στη γυναίκα

Άφορμή πολλών άσθενειών

Είνε άπαραίτητος ό έρως στη γυναίκα; Οι περισσότεροι από τους συγχρόνους επιστήμονας δίνουν μια καταφατική άπάντησι σ' αυτό το έρώτημα. Μερικοί υποστηρίζουν, μάλιστα, ότι ή στέρησης του έρωτος μπορεί να προκαλέση τρομακτικές διαταραχές στο γυναικείο όργανισμό και να τόν άναστατώση κυριολεκτικά. 'Η γυναίκα, παρατηρούν οι επιστήμονες αυτοί, είνε καμωμένη από τη φύσι για νά άντέχει στις έρωτικές υπερβολές περισσότερο από τον άνδρα. Γι' αυτό, είνε άνίκανη να ζήση χωρίς έρωτα.

Ο σερ Μπέντζαμιν Μπρόντν, ένας από τους διαπρεπεστέρους γυναικολόγους της έποχής μας, υποστηρίζει ότι ό έρως είνε για τις γυναίκες μία όργανική ανάγκη και ότι τά κακά που προκαλούνται από την έρωτική έγκράτεια είνε πολύ μεγαλύτερα από εκείνα που όφειλονται στην έρωτική άκράτεια. Όταν μία νέα και ώραια γυναίκα, που είνε προικισμένη με άποφασιστικό χαρακτήρα και ίσχυρη θέλησι, βρίσκεται στην ανάγκη, για διαφόρους λόγους, να περιορίση την έρωτική της επιθυμία και σιωπή, μάλιστα, ή επιθυμία της αυτή να έχη προανατολισθή προς ένα ώρισμένο πρόσωπο, οι διαταραχές που προκαλούνται από την άφορμή αυτή δεν περιορίζονται μόνο στο σωματικό επίπεδο, άλλ' απλώνονται σάν άλυσος και επηρεάζουν βαθύτατα και τις διανοητικές και ψυχικές λειτουργίες της.

Στο ζήτημα αυτό είνε άξιοσημείωτες οι περιπτώσεις που έμελετήθησαν από τον Ρούθ, τον Μπρόσσε, τον Λάβερντ και τον Λέντερερ και που δείχνουν, από τό ένα μέρος, πόσον τρομακτικές μπορεί να είνε οι συνέπειες της στέρησης του έρωτος και, από τό άλλο, πόσον ευεργετικά είνε τά άποτελέσματα της ικανοποίησης του έρωτικού αισθήματος στη γυναίκα.

Πολλοί γυναικολόγοι προχωρούν μάλιστα άκόμη περισσότερο και υποστηρίζουν ότι ή έρωτική άπώλειαν είνε, σ' πολλές περιπτώσεις, το καλύτερο φάρμακο έναντίον διαφόρων διαταραχών του γυναικείου όργανισμού και ότι ή έρωτική στέρησης είνε ή κυριώτερη άφορμή αυτών των διαταραχών. 'Ο Άνσφι παρατήρησε ότι μερικές από τις πιο έντονες περιπτώσεις νευροσθενείας, διάφορες στομαχικές διαταραχές, καθώς και οι πόσον συνηθισμένες στις νέες χλωρωτικές και άναμικές καταστάσεις βρίσκαν μία κεραυνόβολο θεραπεία, χωρίς τί συνδρομή κανενός άλλου μέσου, στο ζαφνικό φούντωμα ενός έρωτικού αισθήματος, που εκύλανε σάν ελίζήριο ζωής και υγείας μέσα στον όργανισμό τους και τον άνεξωγόνισαν.

Στά ίδια συμπεράσματα κατέληξαν και πολλοί άλλοι επιστήμονες, που συμφωνούν όλοι σ' ό τό ή γυναίκα δεν μπορεί νά κόμη χωρίς τον έρωτα, ένν, στον άνδρα, ή ανάγκη αυτή δεν εμφανίζεται τό ίδιο έπιτακτικά.

Μιά κάποια ποσότη άμέσου έρωτικής ικανοποίησης είνε άπαραίτητη στους περισσότερους όργανισμούς, παρατηρεί ό φρόνι, και ή στέρησης αυτής της ποσότης, που διαφέρει κατά τό άτομο, τιμωρείται με νοσηρές και έπιπλοδυνες εκδηλώσεις... Δεν νομίζω ότι υπάρχει αντίθεσι άνάμεσα σ' ή διανοητική εργασία και την έρωτική δραστηριότητα. Πιοτεύω, μάλιστα, ότι τό άναμφισβήτητο γεγονός της πνευματικής κατωτερότητος των περισσότερών γυναικών όφειλεται στους ψυχικούς άνδρας που καταβάλλουν για νά καταπνίξουν τις έρωτικές παρορμήσεις του όργανισμού των.

Πρέπει νά σημειωθή, όμως, ότι, σύμφωνα με την αντίληψη του φρόνι, ή εξιδανικευσις του έρωτικού αισθήματος ή ό μετασχηματισμός του σ' έներγείες πνευματικές ή ήθικές, όπως συμβαίνει σ' μερικές άνώτερες υπάρξεις, μπορεί νά έχη τά ίδια ευεργετικά άποτελέσματα και ότι ή ικανοποίησις του έρωτικού αισθήματος, για την όποιαν μιλούν οι επιστήμονες, δεν έχει καμιά σχέση με τον κορεσμό των κατωτέρων τάσεων του όργανισμού μας.

Έκείνο που χρειάζεται σ' ή γυναίκα είνε ό έντοπιςμός του έρωτικού της αισθήματος, που φουντώνει σάν όργανική ανάγκη μέσα της και ή συναίσθησις πως ή άγάπη της αυτή της ανταποδίδεται. Είνε τότε ευτυχισμένη, ένν, αντίθετα, ή στέρησης αυτής της ικανοποίησης καταστρέφει την άπαραίτητη ισορροπία του όργανισμού της και φθείρει σιγά-σιγά τη σωματική και την ψυχική της υγεία.

Τό έρωτικό αισθήμα, ή ικανοποίησις του, ή πραγματοποίησης τούτων ώριών όνειρων είνε για τη γυναίκα ψυχική άνακούφισις από τις πλέον μεγάλες, είνε ή γαλήνη των νευρών της, το καμύλισμα της άγνωσης της. Μόνον εκείνες που άγάπησαν έξωθεν ή μαρτύριο είνε για μία γυναίκα ν' άγοπά χωρίς ανταπόδοσι, χωρίς νά νιώθη πως τό λατρευτό της πρόσωπο ανταποκρίνεται στο αισθήμα της.

Ένα πλήθος παθόντων, ίδια νευρικών έχει ως αίτιον τον ματωτικό άνικανοποίητο έρωτα, που προσφέρει στον έρωτα τά πάντα και δεν πέρνει τίποτε και περιφρονείται. Τό επαναλαμβάνουμε: ή γυναίκα πλάσθηκε για τον έρωτα. Χωρίς αυτόν δεν μπορεί νά ζήση. Ζή τό άνθος χωρίς φως και άέρα;

ΤΑ ΚΟΛΠΑ ΤΗΣ ΓΚΛΟΡΙΑΣ ΣΒΑΝΣΟΝ

Τό καπέλλο που καπνίζει!

'Η Γκλόρια Σβάνσον έχει τον τίτλο της από καλοντυμένης γυναίκας σ' ή Νέα 'Υόρκη. Κι' έννοι με κάθε τρόπο να μη τόν χάση, όπως δείχνει τό έξής χαριτωμένο περιστατικό:

Μιά μέρα, την ώρα του άλντς (προγεύματος), ή Γκλόρια μπήκε στο άριστο κρατιώτερο μπαρ-ρεστοράν της Νέας 'Υόρκης κι' έγκατεστάθη σ' ένα μοναχικό τραπέζι. Οι άλλες κυρίες της έροίαν εξέταστικές ματιές, βεβαίωθηκαν ότι ή τουαλέτα της δεν παρουσιάζε τίποτα τό καινούριο, καθόσυχασαν και συνέχισαν τό φαγητό τους. Σαφνικά...

— Όλα τά μάτια την παρακολούθησαν άπληστα, ένν προχωρούσε για νά πάρη θέσι στο συνηθισμένο τραπέζακι της. Σήμερα όμως ή Γκλόρια φορούσε... ένα καπέλλο άπλούστατο, ένα ψάθινο άμυγδαλό, πάλαισιν μόνον, δίχως κομμάτι γαρνιτούρα, δεμένο μ' άφέλεια κάτω άπ' τό σάγον της!... 'Ετσι, οι άλλες κυρίες, συγκρινόμενες

με φανή άκόμη. Οι κυρίες είχαν άρχισι ν' άνησυχούν: Μήπως δεν άφρόνταν;... 'Επιτέλους, ένα γενικό μωρμουρό χαιρέτησε την έμφανισή της.

— Όλα τά μάτια την παρακολούθησαν άπληστα, ένν προχωρούσε για νά πάρη θέσι στο συνηθισμένο τραπέζακι της.

Σήμερα όμως ή Γκλόρια φορούσε... ένα καπέλλο άπλούστατο, ένα ψάθινο άμυγδαλό, πάλαισιν μόνον, δίχως κομμάτι γαρνιτούρα, δεμένο μ' άφέλεια κάτω άπ' τό σάγον της!... 'Ετσι, οι άλλες κυρίες, συγκρινόμενες

'Η Κατίνα Παξίνου

'Η 'Ελληνής καλλιτέχνις κυρία Κατίνα Παξίνου έφθασε πρό ήμερών και πάλιν στο Χόλλυγουντ για νά λάβη μέρος στο γύρισμα του νέου κινηματογραφικού έργου «Πρόκτωρ έπιστοσύνης» μαζί με τον Μπάκαλα και τον Σαρλ Μπουανιέ. Στις 21 Μαΐου, ή κ. Παξίνου υπέγραψε συμβόλαιο με την «Παραμύθη», την μεγάλη κινηματογραφική άταιρεία, σ' ή οποία της άποίας δ' πρωταγωνιστή στο έξής άποκλειστικά.

Τό τελευταίο κόλπο

Τό τελευταίο διαφημιστικό κόλπο του Χόλλυγουντ συνίσταται σ' ένα βάσανο τις βεντέτες νά εξαφανίζονται για ένα ώρισμένο χρονικό διάστημα κι' ύστερα νά πανηγυρίζουν για την άνέυρεσί τους! 'Ετσι, ύστερα άπ' την

Μεταξύ των πιο διάσημων ήθοποιών του Χόλλυγουντ, στο ίδιο κατάλογο σ' όποιο άνεγράφητο τά δνόματα του Πάλλ Μιούνι, του Τσάρλυ Τσάπλιν, του Τσάρλς Λάτον, βρίσκεται και τό όνομα ενός μικρόσωπου άνδρος με παράξενη έκφρασι, με μικρά μάτια, με μεγάλο στόμα και χοντρή μύτη. 'Ο άνδρωπος αυτός δεν είνε ούτε όμορφος, ούτε συμπαθητικός. Μοιάζει περισσότερο μ' ένα παράδοξο και αινιγματικό 'Ιάπωνα. Κανείς δεν μπορεί νά μαντέψη τις σκέψεις του. 'Η φυσιονομία του φορείται πάντα μία

μάσκα εξαγριωμένου άνθρώπου. Τά φρύδια του είνε διαρκώς άνασηκωμένα και σ' άς κάνει ν' νομίζετε, όταν σ' άς κυττάξη, ένομιζετε, όταν σ' άς έπιτέθητι τό λιγώτερο, θ' άς έπιτέθητι και θ' άς τσάκισι στο 'ύλο. Αυτό είνε ό 'Εντουαρτ Ρόμπινσον! 'Ο άνδρωπος αυτός σπάνιως μιλάει για τον έαυτό του.

— Κανείς, δλάνει, δεν με βοήθησε νά φθάσω στο σημείο που βρίσκομαι σήμερα. Σ' άπομένα λοιπόν δεν έχω έστω και την παραμικρή υποχρέωσι κα' ένός κανένα ν' έπιτρέπω νά κατεύεται σ' ή ζωή μου.

Κάποτε έν έντονος ένας δημοσιογράφος κατέρωθε νά λύσει το έντονο του 'Εντουαρτ σ' ή γλώσσα του και ίδου τί του έίπε ό διάσημος καλλιτέχνης:

— (Πρώτα-πρώτα, θ' άς παρακαλέσω νά δημοσιεύσετε τη συνέντευξι αυτή χωρίς υπερβολική φιλολογία). Κάθε άνδρωπος έχει τις ιδιοτητές του. 'Εγώ έπι παραδείγματι, δεν έννοα νά με κολακεύουν. 'Αν γράψετε πως είμαι μεγάλος καλλιτέχνης και ύπεροχος άνδρωπος, οι φίλοι μου κι' έκείνοι που με έξουσιν καλά θ' αλαλάσουν με την καρδιά τους. 'Αν γράψετε όμως ότι είμαι βίαιος και ότι πολλές φορές ό θυμός μου είνε τρομακτικός, δεν θ' άπτε καμιά υπερβολή. Δεν κουβώ έπίσης πως είμαι τρομακτικά έκδικητικός. 'Η δυστυχία δεν μου φόρεσε γάντια, αλλά με ώπλισε με μυτερή νύχια! Γι' αυτό όλοι με φοβούνται και κανείς δεν τολμά νά με πειράξη. 'Η συγγνώμη, λένε, είνε γνώριμα των ευγενών και των γενναίων, μά εγώ δεν είμαι τίποτε άπ' όλα αυτά.

Είμαι ένας φτωχός άνδρωπάκος, άσχημος και κιτρινώδης που πάλεψε σκληρά για νά γίνει

— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

μαζί της, φανόντουσαν... γελοίες μαϊμούδες!

'Η Σβάνσον πήρε τό προγεύμα της, χωρίς νά φανή ότι πρόσχε ότι συγκέντρωνε τό γενικό άδιαφορον. Γύρω της, τ' άλλα καπέλα χοροπηδούσαν, βορβορούσαν, έθαζαν φασίτες... Τό δικό της όμως έμεινε φρόνιμο και μουγγό...

— Όταν σπώθηκε νά φύγη, κοινοστάθηκε σ' ένα διάφορο τραπέζακι, για νά επανέσση τά καινούρια καπέλα των άλλων κυριών:

— 'Αχ, άγαπητή μου, τό καπέλακάι σ' είνε τέτοιο θαύμα, που δεν μπορούν νά τό έκφράσουν λόγια!

— Όλες όμως, ένν την ευχαριστούσαν μ' ένα χαμόγελο, σκίλιασαν σ' ή σκέφι ότι τις είχε γελοιοποίησι, τις είχε νικήσει και πάλι κι' είχε διατηρήσει τον τίτλο της από καλοντυμένης γυναίκας της Νέας 'Υόρκης.

Κινηματογραφικά νέα

★ 'Ο περίφημος σκηνοθέτης Μίκελ Κουρτίε, ό έπιμετοργός των φίλμ «Ρομάν των Δαυών», «Βασίλισσα 'Ελισάβετ και ή πότις του 'Ερσεξ» και άλλων άριστουργημάτων, ένύπρισε για λογαριασμό της «Γουόρνερ Μπρό» ένα νέο δυνατό έργο υπό τον τίτλο «Καζαμπλάνκα». Στο φίλμ αυτό πρωταγωνιστούν ό Χάμφρεϊ Μπάουκάρτ, ή 'Ιγκριντ Μπέργκμαν, ό Πάλλ Χενρύντ, ό Κλωντ Ραίνε, ό Κόνραντ Βάιτ, Σίδνεϋ Γκρήνοτρητ και Πέτερ Λόρρ.

★ 'Ο Χένρυ Φόντα και ή πρωταγωνιστρια της «Γιαννάγας των Παρισίων» Μάριον Ό Χάρσ, πρωταγωνιστούν στο θαυμάσιο πολεμικό έργο «'Αθάνατε Λοχία». Μαζί τους εμφανίζεται έπίσης και ό Τόμας Μίτοελ.

★ 'Ο Πάλλ Μιούνι πρωταγωνιστεί στο φίλμ «Τό κομάντσο έπιτέθη την αυγή» στο όποιο υποδύεται τον ρόλο ενός Νορδηγού συνταγματάρχου.

★ 'Η Ντόροθι Λαμύρ πρωταγωνιστεί με τον Μίνικι Κρόσμπι στο έγχρωμο φίλμ της Παρισίαν (Ντίξν).

★ 'Ο Ρόϋ Ρότσερ, ό βασιλεύς των κάουμπους, έπανεμφανίζεται σ' ένα νέο έργο: «Τό τραγούδι του Τεξάς» στο όποιο συμπρωταγωνιστεί με την Σέιλα Ράιαν και τον Μπόμπ Νόλαν.

★ 'Ο Κάρι Γκράντ ένυμφεύθη την περίφημη Βαρβάρα Χούπτον, ή όποια θεωρείται ή πλουσιότερα γυναίκα της γης.

Ένα διαζύγιο

— 'Ο κωμικός του κινηματογράφου Τζακ 'Οκν και ή σύζυγός του Βενίτα Βάρντεν, έπίσης ήθοποιός του Χόλλυγουντ, έχωρισαν στις 16 του παρελθόντος θεδρωμένον.

Τό καλλιτεχνικό αυτό ζευγάρι δεν χωρίζει για πρώτη φορά. Τό 1938 οι δυο σύζυγοι πήραν διαζύγιο, συνεφιλώθησαν όμως άργότερα. Σήμερα ή Βενίτα έδωλες στους δημοσιογράφους:

— «Αυτή τη φορά χωρίζουμε για πάντα». 'Αξίζει νά σημειωθή ότι τό ζεύγος 'Οκν-Βάρντεν παντρεύτηκε τό 1936 μέσα σ' ένα βαγόνι του τράινου που εστάθμευσε για μερικά λεπτά στο σταθμό της Γιούμα.

ΕΝΤΟΥΑΡΤ ΡΟΜΠΙΝΣΟΝ

ΑΣΤΕΡΙΑ ΠΟΥ ΜΕΣΟΥΡΑΝΟΥΝ

Βροβή στο στομάχι κανενός μεγάλου φιαρίου.

Μα διαρκώς κατέρωθε νά λύσει το έντονο του 'Εντουαρτ σ' ή γλώσσα του και ίδου τί του έίπε ό διάσημος καλλιτέχνης:

— (Πρώτα-πρώτα, θ' άς παρακαλέσω νά δημοσιεύσετε τη συνέντευξι αυτή χωρίς υπερβολική φιλολογία). Κάθε άνδρωπος έχει τις ιδιοτητές του. 'Εγώ έπι παραδείγματι, δεν έννοα νά με κολακεύουν. 'Αν γράψετε πως είμαι μεγάλος καλλιτέχνης και ύπεροχος άνδρωπος, οι φίλοι μου κι' έκείνοι που με έξουσιν καλά θ' αλαλάσουν με την καρδιά τους. 'Αν γράψετε όμως ότι είμαι βίαιος και ότι πολλές φορές ό θυμός μου είνε τρομακτικός, δεν θ' άπτε καμιά υπερβολή. Δεν κουβώ έπίσης πως είμαι τρομακτικά έκδικητικός. 'Η δυστυχία δεν μου φόρεσε γάντια, αλλά με ώπλισε με μυτερή νύχια! Γι' αυτό όλοι με φοβούνται και κανείς δεν τολμά νά με πειράξη. 'Η συγγνώμη, λένε, είνε γνώριμα των ευγενών και των γενναίων, μά εγώ δεν είμαι τίποτε άπ' όλα αυτά.

Είμαι ένας φτωχός άνδρωπάκος, άσχημος και κιτρινώδης που πάλεψε σκληρά για νά γίνει

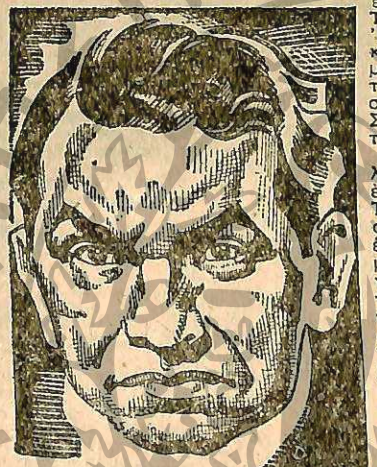
— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

διάσημος. Πριν από λίγα άκόμη χρόνια ήσουν κι' έγώ ένα μικρό ψάρι στον έκεανό της άπληστίας και κινδύνενα κάθε τόσο νά βροβή στο στομάχι κανενός μεγάλου φιαρίου. Μα διαρκώς κατέρωθε νά λύσει το έντονο του 'Εντουαρτ σ' ή γλώσσα του και ίδου τί του έίπε ό διάσημος καλλιτέχνης:

— Κανείς, δλάνει, δεν με βοήθησε νά φθάσω στο σημείο που βρίσκομαι σήμερα. Σ' άπομένα λοιπόν δεν έχω έστω και την παραμικρή υποχρέωσι κα' ένός κανένα ν' έπιτρέπω νά κατεύεται σ' ή ζωή μου.

Κάποτε έν έντονος ένας δημοσιογράφος κατέρωθε νά λύσει το έντονο του 'Εντουαρτ σ' ή γλώσσα του και ίδου τί του έίπε ό διάσημος καλλιτέχνης:

— (Πρώτα-πρώτα, θ' άς παρακαλέσω νά δημοσιεύσετε τη συνέντευξι αυτή χωρίς υπερβολική φιλολογία). Κάθε άνδρωπος έχει τις ιδιοτητές του. 'Εγώ έπι παραδείγματι, δεν έννοα νά με κολακεύουν. 'Αν γράψετε πως είμαι μεγάλος καλλιτέχνης και ύπεροχος άνδρωπος, οι φίλοι μου κι' έκείνοι που με έξουσιν καλά θ' αλαλάσουν με την καρδιά τους. 'Αν γράψετε όμως ότι είμαι βίαιος και ότι πολλές φορές ό θυμός μου είνε τρομακτικός, δεν θ' άπτε καμιά υπερβολή. Δεν κουβώ έπίσης πως είμαι τρομακτικά έκδικητικός. 'Η δυστυχία δεν μου φόρεσε γάντια, αλλά με ώπλισε με μυτερή νύχια! Γι' αυτό όλοι με φοβούνται και κανείς δεν τολμά νά με πειράξη. 'Η συγγνώμη, λένε, είνε γνώριμα των ευγενών και των γενναίων, μά εγώ δεν είμαι τίποτε άπ' όλα αυτά.

Είμαι ένας φτωχός άνδρωπάκος, άσχημος και κιτρινώδης που πάλεψε σκληρά για νά γίνει

— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

— Όστόσο ή Γκλόρια δεν εί-

Θρύλοι και παραδόσεις

ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ Μ' ΕΝΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Το μόνο μέρος του κόσμου όπου τα φαντάσματα εξακολουθούν να είναι αμείωτα είναι η Κίνα. Έκεί οι ψυχές των γυναικών που αγάπησαν πολύ γυναικιάζονται τις νύχτες στους νέους. Απειροί κινεζικοί θρύλοι υπάρχουν σχετικά. Ένας από αυτούς είναι και ο παρακάτω:

Την εποχή της μογγολικής δυναστείας των Ντουάν, συνήθιζαν να φωτογραφούν εξάσια τους δρόμους κατά τις πρώτες νύχτες της νέας σελήνης. Όλοι οι κάτοικοι έβγαιναν τότε να χαρούν τη βραδυή δροσιά. Τα παιδιά έτρεχαν εδώ κι εκεί μέσα στους δρόμους, οι κομψές κυρίες περνούσαν με τα γαλάζια άμαξάκια τους και οι έρωτες έμεναν νεοί. Έκαστος βόλταζε κάτω απ' τα πολυχρώματα φανταστικά.

Μια νύχτα, ήταν η δεκάτη πέμπτη της χρονιάς Κένγκ-Τσέν, ένας νεαρός σπουδαστής που βερόταν το σπιτικό του και κύτταζε τον κόσμο που περνούσε στο δρόμο.

Είχαν περάσει πιά τα μεσάνυχτα κι ο κόσμος είχε σκορπίσει όταν ξάφνου ο Κιάο είδε μια δούλα που κρατούσε ένα φανάρι, πάνω στο οποίο ήταν ζωγραφισμένες δυο νεράιδες, και φώτιζε το δρόμο με μια νέα, τυλιγμένη σ' ένα κόκκινο σάλι, που σκεπάζε σθεδόν όλο το γαλάζιο φόρεμά της.

Στο φως του φανταρίου, ο νεαρός σπουδαστής πρόσεξε πως ήταν πάρα πολύ χαριτωμένη και η καρδιά του άναψε άμεσως απ' τον έρωτα. Σηκώθηκε άμεσως και την πήρε από πίσω. Την προσέφερε για να ιδεί καλύτερα το όραμα πρόσωπτό της, έκανε μια υπόκλιση και της είπε:

—Θέλετε να τιμηθεί το σπίτι μου με μια επίσκεψή σας; Χωρίς να του απαντήσει η νέα φώναξε στη δούλα της που προχωρούσε μπροστά:

—Ελά, Κίν-Λι-Λι-Λι. Έν. Φέξε μου το δρόμο.

Ο Κιάο πήρε τότε τη νέα απ' το χέρι και την έβγαλε στο σπίτι του. Έπειτα την ρώτησε από που έρχόταν και ποιο ήταν το όνομά της.

—Με λένε Φού-Λι-Κίνγκ. Τον έλεγε η νέα. Ο πατέρας μου ήταν δικαστής του Χού-Τσέ-Ού. Οι γονείς μου πέθαναν, δεν έχω αδελφούς και ζω μόνη με τη δούλα μου Κίν-Λι-Λι. Έν, στη συνοικία του Χού-Σι.

Πέρασαν τη νύχτα πίνοντας τσάι, με αγκαλιές και με φίλια. Τα ξημερώματα, πριν βγεί ο ήλιος, η δούλη κοπέλα έφυγε απ' το σπίτι, αλλά το βράδυ με το σκοτάδι ξαναγύρισε. Και η ιστορία αυτή κράτησε πολλές νύχτες.

Έπειτα από μερικές μέρες ο Κιάο πού δεν είχε πιά σε κανένα την περιπέτειά του, δέχθηκε την επίσκεψη ενός γείτονά του, ο οποίος του εξήγησε λογιστικά, ότι παραξενεύτηκε απ' τις μυστηριώδεις επισκέψεις της κοπέλλας, την παραμόνεψε ένα βράδυ και κρυφά κούταξε κατόπιν από μια χαραμάδα της πόρτας. Τον είδε τότε να τρώει και να γλεντά με μια νεκρή!

—Φυλοξενείτε κάθε βράδυ ένα λεύκονο, του είπε. Προσέξτε γιατί μπορεί να σας συμβεί καμιά μεγάλη συμφορά. Η γυναίκα αυτή θα ξαναγίνει σ' ένα σ' ένα πνεύμα σας και μια μέρα θα φουξήσει επάνω σας και θα σας σπύσει σαν κερύ. Θα έχετε βέβαια πώς η κρύα πνοή των πεθαμένων σκοτώνει.

Ο Κιάο τρομοκρατήθηκε και πήρε την απόφαση να δει αν ήταν αλήθεια όλα αυτά που είχε ακούσει για τη νέα. Πήγε λοιπόν την άλλη μέρα στη συνοικία του Χού-Σι αλλά κανείς εκεί δεν ήξερε την Φού-Λι-Κίνγκ. Γυρίζοντας σπίτι του, πέρασε έξω απ' την περιφραγμένη παγόδα του Χού-Σιν-Σέ. Μπήκε μέσα και είδε σε μια γωνία ένα νεοτάφιο από χρυσό απ' το μαύρο λάκκα και πάνω σ' αυτό ένα φέρετρό απ' έλαιο που μόνον προσώρινα στις παγίδες, όπου να μεταφέρονταν στο νεκροταφείο. Ο Κιάο δεν του έδωσε μεγάλη σημασία. Έξω απ' το μαύρο ταφείο του καρφώθηκαν στην επιγραφή που βρισκόταν πάνω στο φέρετρό και που έλεγε: Φού-Λι-Κίνγκ, κόρη του δικαστού, Φού, του Χού-Τσέ-Ού. Έκτος απ' αυτό, υπο-

στά στο φέρετρό βρισκόταν ένα φανάρι πάνω στο οποίο ήταν ζωγραφισμένες δυο νεράιδες. Αυτή η τελευταία απόδειξη έπεισε τον Κιάο ότι ο γείτονας του είχε δίκιο.

Μόλις έκανε αυτή την αποκάλυψη τσάλε στο πόδια κι όταν έφθασε στο σπίτι του διηγήθηκε στο γείτονα του τι είχε ανακαλύψει τυχαία στην παγόδα του Χού-Σιν-Σέ. Είχε πέσει θύμα του έρωτα ενός φαντασμάτος: της νεκρής Φού-Λι-Κίνγκ.

—Τώρα δεν πρέπει να ξαναπαράσχεις από την παγόδα αυτή, του είπε ο γείτονας του. Κάρφωσε κι αυτό το έρριξε στη κρεβάτακάμαρά σου και δεν θα ξαναδείξεις ποτέ πιά νεκρική επίσκεψη.

Από τότε πέρασε ένας μήνας χωρίς να ξαναφανεί η Φού-Λι-Κίνγκ και η δούλα της. Μια νύχτα όμως ο Κιάο γλυνε, ησε με τους φίλους του ήπια πολύ γιορταστικά την επίτευξη του σις εξετάσεις κι ύστερα περπατώντας ξεκίνησε για το σπίτι του. Ξέχασε όμως τις συμβουλές του γείτονα του και πέρασε μπροστά απ' την παγόδα του Χού-Σιν-Σέ. Έκεί συνάντησε την Κίν-Λι-Λι. Έν, τη δούλα, να τον περιμένει στο κατώφλι.

—Η καμμένη η κυρία μου, σας περιμένει τσόν καιρό, είπε στον Κιάο με παράπονο.

Έπειτα τον τράβηξε μέσα στην παγόδα και τον ώδηγησε κοντά στο χρυσό νεοτάφιο. Όταν τον περίμενε νεκροστολισμένη η νέα, καθισμένη μέσα στο φέρετρό της.

—Με ξέχασες, αγάριστε! του είπε. Κι' εγώ νόμιζα πως μ' άγαπούσες! Μά δεν είμαι πιά δική σου!

Μεθυμένος όπως ήταν ο Κιάο την άφησε να τον γεμίσει χάδια και φίλια.

—Και τώρα, του είπε η Φού-Λι-Κίνγκ, με μιά παράξενη φωνή, πού έκανε τον Κιάο ν' ανατριχιάσει, τώρα δεν δα σ' αφήσω να φύγεις.

Κι' αρπάζοντας τον Κιάο απ' το χέρι τον έσυρε κάτω απ' το σκεπασμά του φερέτρου το οποίο ξανάκλεισε κατόπιν από πάνω τους μ' ένα πνέσιμο θέρου.

Όταν ο γείτονας του Κιάο πρόσεξε την εξαφάνισή του νέου, έτρεξε και βρήκε τους φίλους του κι όλοι μαζί πήγαν στη παγόδα του Χού-Σιν-Σέ. Έκεί είδαν μία άκρη του φερέτρου του που είχε μείνει έξω απ' το φέρετρό.

Ετρεξαν και είδωποήσαν τους λείψεις οι οποίοι άνοιξαν το φέρετρό και βρήκαν στην αγκαλιά της Φού-Λι-Κίνγκ νεκρό τον δυστυχισμένο Κιάο. Οι δύο έρωτευμένοι μεταφέρθηκαν έξω απ' την πόλη και θάφτηκαν σ' ένα έρμικο μέρος απ' τους λείρες της παγίδας.

Από τότε, τις άγιρες νύχτες, οι άγριοι πνεύματι διαβάτες, βλέπουν να περνούν δυο σκιές, με μια δούλα μπροστά που κρατάει ένα φανάρι πάνω στο οποίο είναι ζωγραφισμένες δυο νεράιδες. Όποιοι συναντήσουν τη νύχτα τα τρία αυτά φαντάσματα πέφτει άρρωστος και λιώνει μια δολοφονία έβδομα απ' τον πυρετό!

ΠΩΛ ΜΟΡΑΝ

Τούβρα μετά μουσικής

Ένας ζαχαροπλάστης του Μπρούκλιν έπινε ένα καινούργιο είδος τούρτας, η οποία, καθώς κόβεται, αρχίζει να παίζει ένα μουσικό κομμάτι! Στο κάτω μέρος της τούρτας αυτής είναι κρυμμένο ένα μικρό αυτόματο «όργανο», που λειτουργεί μόλις μια κλωστή κοπεί με το μαχαίρι το οποίο κόβει την τούρτα. Οι πελάτες του ζαχαροπλάστη μπορούν να διαλέξουν, μεταξύ 18 μουσικών κομματιών, εκείνο που προτιμούν.

Μικρά ΑΡΙΣΤΟΚΡΗΜΑΤΑ

Περιπέτεια στην πλάξ

Ο Ζώρς Λιμέ ήταν ένας χαρακτήρας μαλακός κι ευαίσθητος. Γι' αυτό, όταν έπιασε τη γυναίκα του Λουίζα να τον απατά, έφυγε μακριά, για να υποφέρει ολόμοναχος, αντί να σκοτώσει την άπιστη και τον έραστή της όπως κάνουν άλλοι σύζυγοι.

Πέρασε ένας χρόνος. Η πληγή της καρδιάς του έκλεινε σιγά-σιγά. Ο πόνος του είχε αρχίσει να βαλσαμώνεται με τον καιρό.

Κι' έτσι σήμερα έκανε τον περιπάτο του, αδιάφορος, σε μια κοσμική πλάξ γεμάτη γέλια, φωνές και παιχνίδια, ενώ άλλοτε το θέαμα αυτό της χαρούμενης ζωής θα του ήταν άγνωστο. Βρισκόταν τώρα σε μια ενδιαισθητική περίοδο, που θα κατέληγε πιθανότατα σ' ένα ψυχικό ξαναγέννημα. Είχε έρθει να ξεκουραστεί λίγες μέρες σ' αυτή την πλάξ. Σαφνικά, άκουσε μια φωνή, πουρχόταν από μακριά:

—Βοήθεια!... Βοήθεια!...

Κάποιος απ' τους λουόμενους κινδύνευε να πνιγεί! Όλα τα μάτια στράφηκαν σ' ένα μακρινό σημείο, όπου νατόνταν και ξαναφανόνταν ανάμεσα στα κύματα. Ο Ζώρς στεκόταν, τη στιγμή εκείνη, πάνω σ' ένα βράχο που σχημάτιζε ένα μικρό ακρωτήριο, στην άκρη της πλάξ. Βρισκόταν δηλαδή πολύ κοντά στον άνθρωπο που κινδύνευε. Πέταξε γρήγορα το σακκάκι του και βούτηξε στο θάλασσα.

Απ' την ακροθαλασσία, τον παρακολουθούσαν με αγωνία, δεν έβλεπαν να πλησιάζει στο σημείο όπου ο λουόμενος νατόνταν διαρκώς πιο πολύ κάτω απ' την ταρταμένη θάλασσα.

Ο Ζώρς έφτασε στο μέρος εκείνο και κύτταξε γύρω του. Είχε ένα κεφάλι να ξεπροβάλλει στο νερό, με τα μάτια κλειστά. Μα... θάλασε κανείς η γυναίκα του!...

Πόσο γρήγορα πετάει το μυαλό του ανθρώπου!

Ο Ζώρς ξαναείδε σε μια στιγμή τη φρικτή προδοσία, ξανάχρησε το μαρτύριο που είχε νοιώσει πριν από ένα χρόνο, την ξαναείδε στην αγκαλιά του άλλου.

Ο Ζώρς έβλεπε την τριγυρνάει γύρω σε να την πιάσει, ίσως για να την σκοτώσει αν θα την έβλεπε η ολίγη.

Εκείνη κατάλαβε ότι βρισκόταν κάποιος κοντά της. Άπλωσε τα χέρια της, κρεμάστηκε απ' το λαιμό του, και τον τράβηξε με το βάρος της προς τα κάτω.

Στην παραλία, οι θεαταί έβγαλαν μια φωνή φρίκης, βλέποντας να βουλιάζουν κι' οι δυο μαζί!...

Ευτυχώς, κάτω απ' το νερό, η νέα γυναίκα έχασε τις αισθήσεις της και ξεσπίξε τα χέρια της. Ο Ζώρς, έλευθερος, ξαναβρήκε μαζί της στην επιφάνεια. Την έπιασε απ' τα χέρια, την έγυρσε ανάσκελα, πέρασε από κάτω της κι' άρχισε να κολυμπάει προς την ακτή.

Χρησιμοποίησε μόνο τα πόδια του για το κολύμπι, γιατί έπρεπε να κρατάει συγκρατώντας με τα χέρια του την αναίσθητη Λουίζα.

Στο δρόμο, συνάντησε μια βάρκα, που έρχόταν να τους περιμαζέψει. Μόλις βγήκαν στην πλάξ, ένας γιατρός έκοψε άμεσως τεχνητή αναπνοή στη νέα γυναίκα. Ο Ζώρς έμενε ακίνητος, μούσκεμένος, σαν αποβλακωμένος, δίχως ν' απαντά στις ερωτήσεις και στα συγχρητήρια του κόσμου.

—Λοιπόν, γιατρέ;... ρώτησε κάποια στιγμή.

—Όλα πάνε καλά, κύριε. Σε μια ώρα, θα έχει συνέλθει και θα μπορείς να σάς ευχαριστήσω.

Ο Ζώρς δεν έδωσε απάντησι. Γλύστροσε με τρόπο έξω απ' τον κύκλο των περιέργων κι' έφυγε τρέχοντας προς την πόλη. Όσοι τον είδαν, απόρησαν λίγο, αλλά σκέφθηκαν ότι πήγαινε άσφαλτα σ' άλλη έρση.

Πραγματικά, ο Ζώρς πήγαινε για ν' αλλάξει ρούχα... κι' έπειτα να πάει στο πρώτο τραίνο, να φύγει το γρηγορώτερο μακριά απ' την πρώην γυναίκα του, την άπιστη!...

ΖΕΡΜΑΙΝ ΝΤΕ ΣΟΥΡΒΙΑ

Οι ληστές της Σοφορίας

Ο Κλειδωνας

Η Έφταλια βέρα Σμυρνιά, σσινάν οσί! Ήκανε πάλι οδία τα σπρεπά για το φτενένο κλειδωνας. Ήμυσε άμυροκούλουρα, ήφερε από τρία σπιτία τ' άμλιτο νερό μ' ένα παρόδακι, το σκέπασε μ' αλυσαριές και μιά κόκκινη σκέπη, και τ' άφισε τη νύχτα έδω στ' αγιάζι να το μοιράσουν οι μωίρες.

—Δε μπορεί, έλεγε γύρω στο μαχαλά, θα κάνω πάλι τ' αντίτι, γιατί κι' απ' τα μακαρόνια τη στεργής 'Αποκρίας, κι' απ' τα κούλας των 'Αγιων Θεόδωρων, κι' απ' το μούδι που χύνω του Προφήτ' 'Ηλια, πιστότερο πιστεύω στον Κλειδωνά!

Κι' έτσι ξολιτούργα γρήες, κορίτσια, παιδιά, τσεμπίρα, πλεούδες, φακίδια, ανακατωμένα, ως κι' ο Φρουμένιος ο διάκος, που λέγανε πως τάχει ψημένα με τη δασκάλα, μαζευτήκανε στο μπαξέ της με τα πολλά πούλουδα και τη δασωτή κληματαργαία, και με άνησχη άπαντοχή περιμένανε την απόφασι της Μοίρας.

Μέρες τώρα η Έφταλια σχεδίαζε το τι θα πεί στην κάθε μια για να βγάλει τ' άχτι της! Τέλος η κρίσιμη στιγμή έφτασε, ότι γυτούσε η καμπάνια άπουτον μεσημέρι. Άλλες βγήκαν στον ήλιο να δούνε ποιανής ο ίσκιος άσχη κεφαλή, εκείνη άσφαλός ήθελε παντρευτεί, κι' άλλες ήθραν θέσι γύρω απ' το κουμάρι για ν' άκούσουν τα τραγούδια τους.

—Ένα κοριτσάκι άνεσοκωμώθηκε κι' έβαλε το γεράκι του μέσ' στο κουμάρι, κι' η Έφταλια φώναξε σαν λερκοήρυκας:

—Ήσυχια κι' άνοιγουμε. Έγώ πομπαι η νοικοκερά του σπιτιού και μπιρτεβένα στα τραγούδια θα πιά το πρώτο. Κι' άρχισα στεγνά και φαρμακερά:

Με μιά ότρα μαμπιακερή θέ ν' άνεδω άπάνω έσύ αν βάλεις στέφανο τουρκάλα να πείθων!

Η μικρούλα έδωσε απ' το κουμάρι ένα ματόχαλτρο. Ήτανε μιάς γεροντοκόρης.

—Ήθσι καλέ τη Σταματία, τη Σταματία! φώναζε η Έφταλια.

—Καλέ αυτή μάς ήφερε έδω μέσα για να μάς σκολορίσει, αυτό είνε πιά γκιός γκιονινέ! τσιρίε η γεροντοκόρη.

—Άκουσε να σ' άπ' Σταματία μου, αυτό ήτανε το κιόμιέ σου! Έγώ δε φταίω, έλεγε η Έφταλια κι' εξακολουθούσε λές και βιαζότανε να παραλάβει και τ' άλλες:

Τύφλες όποια άσπα! παντρεμένο άνα παπ!

Απ' το βυθό του κουμαριού το κοριτσάκι ήγαλε το δαχτυλίδι της δασκάλας.

—Άχ! αυτή η Έφταλια αλιωνιάς μου, ξεδύρισα και σβήγικα! Άπόψε πάλι πάει φρι-φρι για καυγά, δεν έχει ντεραντί, ούτε νταγιαντισμό! φώναζε η δασκάλα και ήπρε το δαχτυλίδι της ντροπισμένη.

—Για να σου πώ, όπ' έχει μύγα σκιάζεται, ξεφώνισε η Έφταλια, κι' όπως ήθελε να πλερώσει και τ' άλλες πεινί ή εξακολουθούσε:

Κι' εξακολουθούσε τα διστιχα η Έφταλια, κι' ήτανε πέρ σου και πέρ μου:

Τη τύχη μου ήτανε γραφτό για ό θεός μ' όργισι να σ' άσπα άγόρι μου και νάσι απ' άλλη πισί.

Το κοριτσάκι ήγαλε ένα δυντεμένο σταυρό.

—Ήθσι. Τη Λοξάνδρα! τη Λοξάνδρα! φώναξαν όλες μαζί και κυτάχτηκαν με πονηρές ματιές, γιατί ήταν γνιστό πως η Λοξάνδρα τάγε μ' ένα Έγγλέζο.

—Μωρή Έφταλια λυσάγορτο, για άφρο τη καμήλας ήγανες άπάνω, ξεφώνισε η Λοξάνδρα. Έγώ μωρή, όυτε με άλλοιού-σόν έχω νταλαξέρια, όυτε με μουσκου-λάντες κουλαντρίσσι! έλεε η Λοξάνδρα.

—Μωρή βρώμασσι! Με ξερόννε και σε ξερόννε, έλεε η Έφταλια και την άρπαζε απ' τα μαλλιά. Καρέγκας, λιγθυμίες, κά-τάρες, όπου φύγει φύγει. Κι' όταν όυτερα ένα δυό φιλενάδες της Έφταλιας φροκα-λούσαν και βρήκαν χτενιάδα, καλτσόδετες, τούφες μαλλιά, όλα λάφουρα απ' τη μάχη, σκασμένες στα γέλια λέγανε:

—Μπρέδο, Έφταλια μου και τού χρό-νου και πάντα άξια!...

ΣΩΚΡ. ΡΩΝΑΣ

—Απ' το κουμάρι ένα ματόχαλτρο. Ήτανε μιάς γεροντοκόρης.

—Ήθσι καλέ τη Σταματία, τη Σταματία! φώναζε η Έφταλια.

—Καλέ αυτή μάς ήφερε έδω μέσα για να μάς σκολορίσει, αυτό είνε πιά γκιός γκιονινέ! τσιρίε η γεροντοκόρη.

—Άκουσε να σ' άπ' Σταματία μου, αυτό ήτανε το κιόμιέ σου! Έγώ δε φταίω, έλεγε η Έφταλια κι' εξακολουθούσε λές και βιαζότανε να παραλάβει και τ' άλλες:

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ Ο ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΕΚΔΙΚΗΣΙ

Τέσσερα χρόνια άκριβώς είχε να φάη συναγρίδα. Ο Πρόδρομος. Τέσσερα ολόκληρα χρόνια. Κι' ήταν ένας απ' τους μεγαλύτερους καυμούς του. Στο μετασπελευθερωτικό του πρόγραμμα—φανταζόταν παράδεισο την Έλλάδα όπως όλοι μας, όπου θα ήπιαρχε τζάμπα και τού πουλιού το γάλα ακόμα—το πρώτο που περιλαμβανόταν ήταν η συναγρίδα. Κι' όταν τόν εφοίλητο έ-κείνο καιρό της μεγάλης δυστυχίας τόν έσφιν-γαν οι πεινές εκεί έκάλπαζε η φαντασία του:

—Αχ! βάχ!

—Τι έχετε Πρόδρομε;

—Συναγρίδα, έδωλα. Άμα ειρήνη ένετει κού-ζουμ, μιά συναγρίδα δυο όκάδες να έπαίρνω. Κρασί—καρόι στο τραπεζί να καθίσουμε. Έσύ πν μια όκα να τρώς, γιάδρουμ, έγώ πν άλλη όκα να τρώω. Μαγινέντζα να ένετει. Βιβλίο Τσελε-μεντζές—μελεμεντζές να βάλεις κάτω νόστιμο—νό-στιμο να ένετει, χείλια μας να τρώμε.

Και γουρνούριζε γουρνούρισμα φοβερό το δύ-στυχο και πολυπλάθει στυδίαχί του. Ήλθε, λοι-πόν, η άπελευθερώσι. Άλλά τα πράγματα δεν ήταν ρόδινα κι' οι συναγρίδες ήταν άκριβές.

—Πού είνε η συναγρίδα Πρόδρομε;

—Άκριβο άκριβο ένετει κούζουμ.

—Ε, περιμένε.

—Περιμένω γιάδρουμ.

Κούζουμ—γιάδρουμ πέρασαν μήνες. Κι' επί τέ-λους εξαγνήθηκε η ύπομονή του Πρόδρομου: (Μάτια μου να κλείσω, συναγρίδα να άγοράσω. Άμμμμμμ χίτες μπέ ύπομονή ντέν ένετει). Και τράβηξε στην άγορά. Στο δρόμο τόν είδε ένας φίλος του:

—Πού πάς;

—Γιά συναγρίδα.

—Έλα καμμένε. Να πάς να ψωνίσεις, σίγουρο και έκλεκτο πράγμα από ένα κατάστημα πολυ-τελείας. Θα πληρώσεις κάτι περισσότερο αλλά θα πάρεις πράγμα λαχταριστό.

Τράβηξε στο κατάστημα που του ύπέδειξε ο φίλος του. Είχε πραγματικά κάτι συναγρίδες λα-χταριστές, ολόζωντες, έτσι όπως τις είχε πλάσει μέσ' τη φαντασία του τούς δύσκολους καιρούς της πεινής.

—Πόσο μπέ;

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

—Έφτακόσιες, γιάδρουμ; Ντέν ένετει μπέ.

Οι ιδιοτροπίες του Πελοπίδα

Έκδρομή

Πώς είπατε κυρία Εύα; Νάρθω μαζί σας στην κυριακάτικη έκδρομή; Αί, δεν είμαστε καλά, λοιπόν. Δεν είμαστε και να με συγχωρήτε. Έγώ, ο Πελοπίδας, έκδρο-μή; Ώ, περάσω ώρα; Τώρα μάλιστα! Πολύ ώρα κυρία μου, πάρα πολύ ώρα! Νάρθω έκδρομή. Να ξυπνήσω από τις πέντε το πρωί. Να έχω άσκοληθι τρεις μέρες προηγουμένως με τα κεφτεδάκια, τα ντολ-μαδάκια, τα σουτζουκάκια, τα μπουρεκά-κια, τα κρεμμυδά-κια και τα σκορδά-κια. Να ξυπνήσω στις πέντε το πρωί. Και νάρθω να σκαρ-φαλώσω μαζί σας σ' ένα παλαιοκαμιό-νι, με παλαιορόδες, με παλαιοστάχια, με παλαιοσανίδα. Και να στριμωχθώ, να στενωχωθώ, να συ-νωστιθώ, να πατη-θώ, να τσαλακωθώ, να σχισθώ, να ευ-λωθώ, να έκνευρι-σθώ, να εξαγριωθώ και να τσακωθώ.

Και ν' άνακατευθώ με δεματάκια, με βα-λιτάκια, με μπουκαλές, με νταμτζάνες, με γραμμόφωνα, με κιθάρες, με μαντολίνα. Και να φτάσω έπειτα από τρεις ώρες τα-λαιπωρία σε μιά άμμουδιά. Και να εα-πλωθώ κάτω από ένα ψαροαίο δέντρο. Και ν' άνοιξάνε μπροστά μου τα κεφτεδάκια, τα ντολμαδάκια, τα σουτζουκάκια, τα μπου-ρεκάκια, τα μπουκαλές και τα σκορδάκια. Και να γδυσθώ μπροστά μου νέοι και νέες, ηλικιωμένες και μωρά και να ιδώ απο-στεωμένες πλάτες, ύποστισιμένες γάμπες και όλες τις άδικίες της φύσεως.

Και να φάμε τα μπουτάκια και τα κε-φτεδάκια. Και ν' άρχίσουν όλοι να τσιρί-ζουν, άρχίζοντας από το «κις—μιν» και κα-ταλήγοντας στον Καλαματιανό. Και να θέ-λω ένα ποτήρι κρύο νερό και να μη βρί-σκω πούθενά. Και να ξεπλώσω κάτω από ένα δέντρο να κοιμηθώ και ν' άκουμπή-σω η πλάτη μου στις κοτρώνες. Και ν' άρχί-σουν να με τρώνε τα μωρηγκάκια, τα μωρουδάκια, τα κατσοράκια, τα ζουζου-νάκια, τα χρυσουδάκια, τα σαυράκια. Και να μ' άγκυλωνούν τών πεγκων τα βελονά-κια. Και να λέω τότε να βρωδούσω να γυ-μίσω στο σπίτι μου. Και να γυρίσω πάλι ξενατσακωθώ. Και να φτάσω στο σπίτι μου πτώμα, κουρασμένος, τσακισμένος, πεθαμέ-νος, για να σας κάτω την άλλη μέρα να λέτε:

—Τι ώρα πού περάσαμε!

—Όχι κυρία μου. Πάρτε τα κεφτεδάκια σας και τα μπουρεκάκια σας, τις κιθάρες, μόνι σας στη βουλαγμένη, στο Γαϊδου-ρωτή, όπου στο διάολο θέλετε. Έγώ προ-τιμώ να μείνω στο σπιτικό μου και να ξεπλώσω στο κρεβάτάκι μου, πού δεν τ' άλλαζω με τίποτα. Πώς είπατε; «Αν είμαι άναπνιγμένος της έκδρομής;» Όχι, κυρία μου! Μ' άρρεσι η έκδρομή. Άλλά πώς την έν-αλλη φορά. Άρκετα έκνευρίσθηκα σήμερα.

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Κόβε!

Διήγημα φρίκης

...την άλλη

Τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας

«Δέν ζητοῦμε γιὰ τὴν οὐδεὶς μὰς ἀνθρώπους ποὺ
αὐτὸν κἀνὼν θαύματα - εἶπε ἕνας ἄλλος μεγάλος ἐ-
χειροπιαστής -. θέλουμε ἀπλῶς ὑπαλλήλους λίγους
ἀλλίτεροους, ἀπ' τοὺς συνηθισμένους»).

Ὁ Καρτιέ πλησίασε καὶ τοῦ
εἶπε σιγὰ ποιὸς εἶνε.

—Σ' αφήνω... για μιὰ στιγμή
μόνον, τοῦ εἶπε σιγὰ ὁ Κασσιέ.

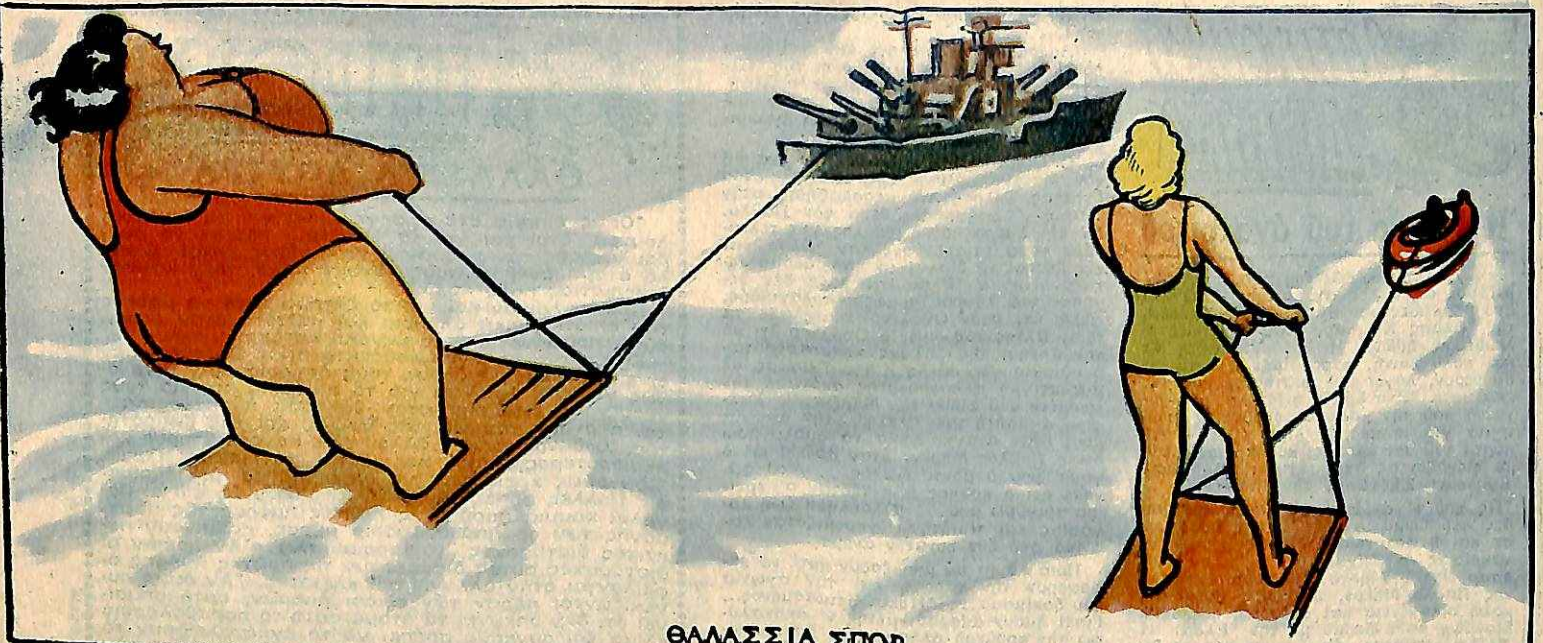
Ένα πρωϊ βρίσκεται δολοφονη-
ένος στο γραφείο του ο σοφός

«Ήταν κάποιος Φιτάρ, άγαθός
νθρώπος, με καλή καρδιά που ό-
ταν άκούσις να τού χτυπούν στενά-
χονα στην νύχτα.

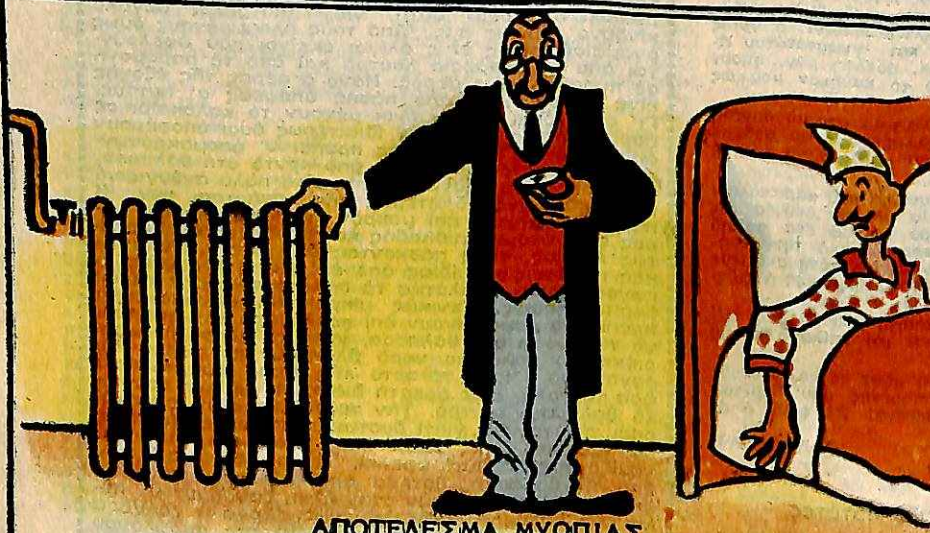
• - Γιατί αν παντρευόμουν θα ήμουν
• λαιά! Κι' ένα βλάκα τον άπατάς;
• δίκνο της.

Γιατί δὲν παντρευόταν

—Θα τὸ ἀξίζεις; Μὰ γιατί θὰ τὸ ἀξίζεις;
—Γιατί ἂν παντρευόμουν θὰ τὸ ἀξίζεις;
—Χαίρε! Κι' ἕνα βλάκα τὸν ἀξίζει.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΠΟΡ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΜΥΩΠΙΑΣ

Ο Γιατρός: Κρίμα! Με τέτοιον πυρετό δε θα τη βγάλει τη νύχτα ο δυστυχής....

ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ

—“Όχι! Έπ’ ουδενί λόγῳ θα δεχθῶ νά μου ράσωμε τὰ ἐπιπλά τοῦ σπιτιοῦ!

ΡΩΜΕΪΚΟ ΦΙΛΟΤΙΜΟ

Ἐγὼ θὰ πληρώσω τὸ λογαριασμὸ, κτήνος!
—Γιὰ πάρε τὰ μούτρα σου, γουρούνι!

—Ἡ μεγαλειότερη εὐχαρίστησις τοῦ μπάρμπα εἶνε νά παίξῃ γκόλφ μετὰ τὸ μπαιμπά του....